

- 1) XVI W. (1501-)
- 2) H* 16198
- 3) H* 16207
- 4) H* 16208
- 5) XVII W. (Gul. v. App. 695)
- 6) HC* 16212
- 7) H* 6901
- 8) Gul. 1626

XV. Qu. 1159, 1-8

Attoloytia fensano est impo iude appollogetica a un
: comparans vel apponyus Papias Inquit appallo
getica : pnyfataf iudica et om testio in hinc in
dicit Alapa pte dno Chri que aliqz ampar iustam
ampna appaloga : dnyfataf

comparans libro

1999

**Apologeticus In sacretheo
logie defensionē. Aduersus
eos qui nixunt eidem. fontem**

tem Caput et patronam Pbesim instituere: ac per
hoc nec sacram Thesim: iure religionis nostre: mo
narcham z architectonicam habituum scientialium
agnoscere. reuerentia

origie qd popy off fons et quo
statuend est

Archiepiscopus de Orthea
propoz ptyz que stabulata
na et de eis iudicata hoc
ant iudica tpe qd nra
ppualis e sua iudicia

H* 16208

XV. Dec. 1159,4

prima pagina la dicitur
pulna ppen de ab igna
ing in ore iust aut in
per ignam a ppen arat
Nad unguin infante tematudo
infante ppen q

Si michi xii
Lanz dicitur hanc foz

2 pten in qualis foz
na r architectura ppara
toria
Lanzos qe hinc hanc de
pud canterpau: vte r can
tem instrumentu vte r hanc
do pa dicitur p qd ma
claz fut hanc hanc
p qd dicitur vel dicit
Protestatio Intenciois
flos p p p hanc hanc
p hanc hanc hanc hanc
p hanc hanc hanc hanc
hanc

Ex pro poci abitur p p
pocum p p p p p
fons Caballing a caballo
p p p p p p p p p p
alaz q hanc hanc hanc hanc
hanc Castalm fontem
p hanc hanc hanc hanc
De quo hanc hanc hanc hanc

Uniuersis bonarū artū r sacretheologie studiosis Contra
d^o ex factis cognomēto Wimp. ja S Accepi iā pridē adeo
usq; quorū dā ignauā efferbuisse / vt vel audacia! vel bo
narū imperitia artū traducti niterent p oesim suē dicēdi le
porē ecia sacretheologie fontē patronā caput r architecto
nicā pstituerē In q errore suspecti hi mihi potissimū vidē
tur! q a teneris vngliculis ad psumatā vsq; etatē ita dicē
di scribēdiq; r nūseris adheserint / vt nihil habuerint cū
Aristotelicis disciplinis et sacretheologie studio cōe Non
em eo duci possum vt existimē aliquē bonarū artū mgnū
qūlibz musis comitat⁹ fuerit / adeo subalternacōis sciētī
arū ignarū vt sumē sapiē nitat aliq; artū supiorē instituere
Quā rē indignā cū pleriq; sacretheologie studiosi. haud
aliter ac par erat / egre tulissent. vt pote quam architecto
nicā ac p tūtū patronā dēs vel barbari p fiterent hanc p p a
ratorū ac seruile illi conarent caracterisare: ac velut nōtē
fronti eīz impressis igne cauterisare / hortati sunt / eīz sen
tētie in mediū aliqd dducere q p staret ne illi p oesim s; nec
artū aliquā iure anteferēda bez vt imperio laz artū dñaz
cunctis bonis artib⁹ monarchā fontē r primiceriā saluta
dā Acq; hanc itaq; salubri cōmilitōnū ammonitōi r apolo
geticū p ociū p breuissime scripsi In q nolo musas aut lrās
hūanas vllaten⁹ labefactare: floccipēdere Aut pudicē
stosq; poetas theologie minimū se anteferētes maledictē legē
dere Nec cuiq; ecia docto hoi / qūm p oesi affecto / vllō
pacto p gredi man⁹ p ferere aut temere in acie obuersari S;
his dumtaxat / q ignōrātia ordinacōis sciētiaz r sacretheo
logie eminetie nitūt p oesim monarchā cuilibz ecia sapiētī
ali habitū pstituerē Quocirca doctissimōs quosq; r phōs
et theologos qūlibz caballino pluerint labia forte. vbi
hec mea legerint / ne se lacessitos ex me estimēt hortor r ro
go. Quos vero ad hoc logice imperitia tradurit vt sacre
theologie patronā fontē et architectonicā p oesim pstitū
erint linguā sententiāq; corrigat cōmoneo ac pie cohortor.
qui libentē facit iugem. hanc q r copiosū r nūc hanc ad p p p

Bo
I
till
Herbi
gus p
gico fa
videre
Mira
re: cō
pādit
cōstar
tra. a
senter
tus ar
equari
iuditi
indign
dem se
gie ni
cris s
purgā
facin
uit ph

**Bonarum artium ac utriusque
Theologie professori prestan-
tissimo domino Johanni Hele**

Herbipolensi Conradus Wimpine de Buchen Theolo-
gus post debitam observantiam **S.**

**Speet multum comentatus mecum Phanius
noster, vir clarissime: tibi mihiq; iuxta fami-**
liaris / me oravit Id sibi gen^o pplematis dis-
solverem An poeticus lepori / aut qualiscunq;
dicendi facundia: villo pacto possit cum theolo-

**gico fastigio ita comparari: ut non solum sacre ipsi theologie
videretur poesis equari: verum antecellere et longe prestare**
Mirabar primū Phanniū nostrū indolem: q; tam in furell-

**re: compta moueret questionē. Erat em̄: ut vborū series
pādit satis come apophthegma Dei. I cū om̄e pplema: eo
cōstare: Aristotele duce: cognouerim. Quā in vtrāq; neu-**

**tra. aut altera ptem haberet p̄bilitatē: neminēq; sane
sententiae: de hoc dubitare existimarē. Ut aliquā hūmāni-**
tus artium inuentar: theologice posset veritati anteferri et
equari. Indignabar q; in re tam patenti: meum expeteret

**ludiciū: quā vel apud furnū: vetule dissoluissent. At ubi
indignantē me intueret Phanius noster Da veniā inquit
Id hoc pplema ex nr̄a prodigū inierua / verū ex Zoily cu-**

**gis scriptis velut p̄tōnā ostentare. Quā phāniū nostrū
purgationem vbi audiuissem / q; in extētū quendā audac-**
facin^o reijceret / indagari cepi de hoīs cōdicōe Significa-
uit phāni^o hūc esse impudentē / theologorū obtreccatōtem

in libro Ci Judicij d' aucta
logus illi erat gener C' d' d' d'
ille h' accipit p' nā' r' f' d' h' r'

quādam plac' q' d' d' ad
d' d' d' l' f' d' d' d' d' d' d' d'

simili a fund' q' d' d' d' d' d'
d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'

simili a fund' q' d' d' d' d' d'
d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'

Obtreccatio: d' d' d' d' d' d'
dia hinc formula d' d' d' d'

Contra
adeo
vel bo
cedi le
irecto
i vide
a dice
ite cu
Non
ingrui
sciēti
ituerē
haud
irecto
ic ppa
tndē
ei⁹ sen
s; nec
ū d' n' a
saluta
apolo
t l' r' a
ictē le
ullo
ari S
ertheo
apiētī
phōs
e. vbi
oz: r ro
t sacre
ostitū
ortor:
ad p' d'

Aristolenta civitas palestinae qd est Astuloni de
de qua fuit Herodas qui fuitis orator

Syros dicitur quos in appi
rios ab appria igitur
Iudea Un et appria
Volga noster amant
Theorema est de qd
delictis vix apta diphrio
et dea et appria qd piol
est non pppp

Legimus qd dicitur de
a dicitur fm pedes et qd
civibus

Oedipus pedes a fenis p
foss qd quis Lais pnt
pug ut infante euearet
madat qd isti qmstrator
a neci abpntes tu
vinnie aboy alligunt
Vnde Gaudy dicitur
is mrez mrez dicitur qd
puz mrez mrez dicitur qd
euz a 2 5 10

Poliphemus Cyclops ab
ulipe pnat qd oca terbra
te gnto tione Bonarig
a p e 12 Ur i fme 39
fucud et bora a
e 68 d mady gystora
7 vora

In mca gnostis p
fuc modo mro i fme
mca mca mca mca
mca mca mca mca
mca

^{Ubi Virtus}
Natione Siru. Patria Ascō onitam. Arte Alchimidica
qui se quoq; vltro pōscit poeta salutari Inquisivi lati; se
Arestorelicis doctrinis imbue; theologię theorematibus
pstitisset operā: vt ex Arestorel doctrina: q̄i posteriorib;
eradii: sciētiar eminētia: z mutua p̄pacōe cognita: theo
logiā nosset: aliq̄ via. alijs hūanit; inuēt; facere inferio
rē nescire inq̄t se Phāni; n̄r: neq; tñ p̄ rare hoiez carminē
b; intentū: et adeo audacē abdita delibasse phie. Nā qui
vboz cesuris insueverūt: parāmodū p̄nt cū theologicis disce
cultatib;. h̄rē cōe. Neq; em̄ bñ cōueniūt: aut in vno mo
rant: sententię p̄spiciā grauitas: et vboz fucata splimōsi
tas. Tum ego hec inquā si ita se habeāt: vt abdita eū phē
lozophie lateāt Edipp; decursu Claud; iudicat: z de vi
su tērebrat; p̄tendit Poliphem; Nā artū subalternacōez
logice imperit; quō noscet; Theologie indoct;: q̄le piculū
faciet; Ignoscendū z p̄miserendū cēseo Zoily impudentie
inscitieq;. Nō em̄ ea ē docti hois: nec fuit p̄fecto sentētia
vnq̄: vt aliquā artū m̄nitā sacretheologie anteferre. De
poesi aut ita discōnēit vt siquis calopediā siue pellipariā
nitā auricussorie parē facere: aut anteferre Nam licz ita
cōmendatā: a plerisq; poesi inueniam: vt eam artū hu
manariū / fucū quēdā: iubarq; faciāt: q; cuiq; verba min
stret loquendi: qualiter Vocatus ip̄e lato volumine: eas
adeo defendit vt cuiusq; iaculis illesa cōquiescat. Ita esse
rat: vt multis eā parē artibus cōtendat. Nemo tamē do
ctorum vnq̄ adeo bile eferuit: vel excaudit ira: vt eam
sacretheologie anteferat: aut faciat sacris litteris patro
nam: nisi vt Arestorelis sententiā: de mutua scientiarum
p̄paracōe: in posteriorib; methaphisicisq; (qua naturalē
quandā theologiā. nō immeritō appellatam. inuenim;)
penit; ignorasset: Et quid hierachice theologie archana
sint: ne vnq̄ audiuisset. Hec vbi dicentē me auscultaret
Phāni; noster. Sunt (ni fallo; inquit) hec et pleraq; im
pudenti huic ex cuiusdā vrbis ad populū declamato: ibus

obiec
horu
velu
An
logia
sua:
nō sa
Zipu
sciēti
q; cer
pside
eum
tuat
Quo
tum
ne: e
dine
del n
vt qu
lem p
musi
tas si
res ef
mus
neq;
speri
Legā
in lo
diuu
ordir
ces p
mun
pisc
tiam

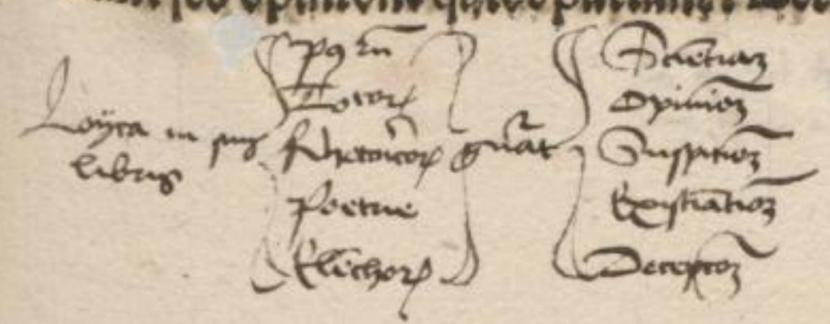
Loyra
Lib

obiecta: sed vel ebes sit / vel racōnis expers hūane: nihilo
 horum curato in sententia pertinax sistit. ^{formly fatig} Perge ergo: es
 velut ex imo edoce: q̄ late sua vesania sit a vero aliena.
 An forte, vel ex eternis p̄monit̄ deserat theologis: Theo-
 logiamq; cūctis sentiat superiore: Tum ego p̄ce deuinct̄
 sua: horaria pollicitus operā (Nāq; alijs addictū rebus:
 nō sinit fatiga. in re futuri: nisi perfūctōie consistere)
 Apud Aristotile: dixi: omnis scibilis facili monarchiam.
 sciētia altera alteri p̄stare. eo p̄peri: q̄ nobilioris obiecti:
 q̄ certioris modi p̄cedēdi: q̄ p̄pter quid id ē medie cause
 p̄sideratina. Prodeat ergo Zoil⁹ ille in mediū: si nondū
 eum hec vesania reliquit: dicatq;: quod obiectū poesi sta-
 tuat: questioes vere scibiles quomodo in poesi terminet
 Qua triū ordinariarū viarū: vna: aut pluribus utatur:
 tum sciet: ex obiecti assignatione: questionū terminatio-
 ne: et viarū ordinariarū attributione: quo loco: quo or-
 dine poesim suam statuatur. Extimo p̄fecto: eundē poetā:
 vel numeris suis ita obicit: adeo. musis sc̄agratū suis:
 ut quid vel Aristotelis p̄positio velit: ignoret: vel qua-
 lem poesi sue: inter artes locū vendicet: omnib⁹ comitat⁹
 musis d̄ligere nō possit. Nam ubi quid Aristotelis veri-
 tas sibi velle acciperet. Liquido utiq; intelligeret (si ve-
 res est: et nō com̄p̄te magis q̄ comode loqui conati fueri-
 mus) suā poesim Theologie: non modo nō antefert: sed
 neq; comparari quidem vnq; potuisse. Et ut illi quoq; in re
 aperta testes afferam: quos ecclesia cathalogō inscripsit.
 Legat in Posteriorū p̄hemio: et a sanctissimo doctore: q̄
 in loco poesis iure poni debeat: discēdū inueniet. Nā ubi
 diuus ille Thomas: humane diuineq; doctrine interpres:
 ordinādarū inter se logice p̄tū: serie tenuisset Primas logi-
 ces p̄tes. posteriorib⁹ anallecticis tradidit: q̄ ad p̄fectissi-
 mum finem. scientialem puta habitū: iter panderent adi-
 piscendū. Secundas p̄tes thopicis tribuit: q̄ hec nō scien-
 tiam: sed opinionē quidē pariant. Tertio rethoricā loco

7. 2. 6. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

B. 2. in lec-
 tura super. i.
 post. in prohe-
 mio.

Et in h. p. 6. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Aristoteli de
 oratore
 in 2. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

S t sup de linte colic d r tē
q r t h e r a s s
nāle
Sūale
q tāt d r e d m y m o d e
māstro l'ualy
dno p' p' p' t' y

Poeti cui est in dū ad
aliquā d'no p' aliqua p'
cedente i p' p' t' n' o z sub
modo ab h' m' i' a' b' i' l' i' s' u' e' l'
ampl' p' a' b' i' l' i' s' u' o' z' d' i' t' u' t'
z amore

Locus poesis

Simonides poeta

Virtutes nostras p'
purgant q' d'no p' p' p' t' n' o z
p' p' t' n' o z d'no p' p' p' t' n' o z
d'no p' p' p' t' n' o z d'no p' p' p' t' n' o z
purgant ai

Notā quidem poesis
Et ad quid vult d'no
p' p' t' n' o z d'no p' p' p' t' n' o z
eloquia uo p' p' t' n' o z
fuit q' d'no p' p' p' t' n' o z
h' m' i' a' b' i' l' i' s' u' o' z' d' i' t' u' t'
p' p' t' n' o z d'no p' p' p' t' n' o z
m' i' t' u' s' r' e' d' d' i' t' z' m' a' p' u' t'
t' o' s' t' i' t' u' t' p' p' t' n' o z
e' l' u' s' i' o' n' a' q' u' i' a' e' s' t' i' t' u' t'
c' i' u' i' l' i' t' a' t' i' s' p' p' t' n' o z
o' r' a' t' i' o' n' a' p' p' t' n' o z
m' a' p' u' t'

poni iussit: q' ad suspiciōē ordinē illa faciendā. Quare
eū subinde gradū: locū: et statum: poesim habere iure sta
tuit: q' ad estimationē quandā parandā: Aristotile in eo
quem de poētia inscripsit libro teste Grassaretur Postel
mū vero elencū Zophisticū ordinavit: q' ignobiliore do
ceret habitū: ad adipiscendū deceptionē scilicet: et sapien
tie ostentationē. Quib' utiq' Zoilo il' i constare deberet
nisi artū sit ignar' penit' humanarū: aut tam sancto dis
fidat doctori: poesim suā nō in caput theologie: sed i cau
dam logice poni debere. Ut si nec hec sue medentē vesanie:
Et Methaphisica accersiat vnum e suis: Simonidem
inquā: naturalis theologie (quā methaphisica dicimus)
fastigiū mirantem: qui eandē nō humanā sed diuinā: z
heroyca asserens possessionē: soli hanc deo tribuit: mor
talib' veluti tantā scientiā invidenti: et ut vno vbo dica
Aristotelem ipm: velut sententiā rogatū: diceite audiat.
Necessarios quidē omnes dignos: vero nulla. Ex qua
sententiā: poesim suā reb' politicis necessariā: ut cetera
pleraq: cōfitemur: q' hinc legib' z patris institutis: ar
gumentū accipiat differendi. Si quē vero: ita erimnis er
coquat: aut erudiat megera: ut i caput theologie poesim
sistere audeat: ego eundē nō modo Tersitem. Zoylumq: s
omniū artū: quib' scientiarū inter se ordo neccitur: peni
tus ignarū: vel clara voce profitear. Nempe si quis ex hoc
coriariā. pellivariāq: mechanicarū artū monarchiam cō
tēdat: q' ne die quidē vna: aras. focos. curias. templa.
nudipedes inire poterim': muros ipos. pomeria. men
aq: vrbis. pulcherris edificijs: longe inferiora diffinet: q'
edibus pūuatis indies utimur: militis aut. nō nisi: cū ho
stilis angit incursus. post centesimū aliquando annum.
Sic qui hoc ipō poesim theologie sublimitati antepone
re contendūt: q' terse. polite. compe. comodeq: priua
tim. publice q: loqui: ciuile sit z perurbanū: Fontes liqui
dos: q' hos indies potandū sit scientib': baptismali an

Et inq' furia spemalis ab h'is q' d' q' est h'is q' ad
ate z distordia nata Megera p' h' furia e' ft me
p' h' m' i' a' b' i' l' i' s' u' o' z' d' i' t' u' t'

refere
mi la
alite
vfu
nullo
uerra
dum
substa
cōitr
plura
vt vn
pient
tes z
quod
moz
humo
betq
positi
neutr
ligat
mera
gismo
motū
ma p
taueri
oport
ne pp
indige
oport
indige
ce phi
giosu
reuerē
poesim

astro l'ualy
 duo l' p'p'riety
 Quare
 re sta
 e in eo
 ostet
 re do
 apien
 beret
 eo dif
 cau
 anie
 idem
 mus
 am
 mo
 dica
 diat
 er qua
 cetera
 s: ar
 nis ere
 oesim
 q: s
 peni
 er hoc
 am co
 npla
 nentia
 et: q
 cu ho
 num
 pone
 riu
 liqui
 li ane

Problema qd dicitur qd nantur et adda qd tiale
ad qd nantur et adda qd tiale
 referet lastachro: iure suo: et semel sumptu in vita. baptis
 mi lauachru: cuiq; sufficiat irriterandū. Verum: longe
 aliter hee se res habet. Nam quantumuis hee necessariores
 vsui humano coprobent: digniores tamē ut sint ea ppter
 nullo pacto poterit comprobari Proinde ut ad pplema re
 uertar: de poesis sup theologiam eminētia: p artē terminan
 dum. Venabimur imprimis: quale id pplema sit. ex reiq;
 substantia (ut Boe. inquit) locos argumētacq; traham;
 cotinendi: ne me verbis sibi illudere pūret. Ac ut paucis
 plura perstringā Proplema Aristoteles in has secuit pres: **Divisio pple**
 ut unū aliqd pplematū gen⁹ existimet: quo sapientes sa
 matis.
 pientib; cōtraria opinentur Alterū quo plurimis alijs sapiē
 tes Tertiu quoz: in utramq; ptem pbabilitatē habens:
 quod neutru cōsuevit appellari. Cū aut tot sint sanctissi
 moz patrū sententie: quib; sine cōtraversia: supra cūctas
 humanitas inuentas: theologie eminētia cōprobat. De
 betq; quodlibet dicti pplematis gen⁹: aliquā saltem in op
 positū habere pbabilitatē: nemo ig. au⁹ adeo ē: quin ad
 neutru triū pplematū gen⁹: nrām ptinere questionē intel
 ligat. Itaq; alterū quoddā et postremo ab Aristotile enu
 meratū cōperio: pplematis gen⁹: sed nō rationib; et silo
 gismo: verū fustib; et baculo terminandū. Ad quod id qd
 motū ē. p hominis impudentiā: de poesis eminētia pple
 ma ptinere ipemet videbit: si vba ipa Aristotelis auscul
 tauerit Zoylus ille. si modo verba intelligat: Non enim
 oportet: subicit Aristoteles. omnem positionē. nec om
 ne pplema cōsiderare: sed quā dubitat aliquis. rationis
 indigentū: et nō pene. vel sensus. Nā qui dubitat: utri
 oporteat deos vereri: et parentes honorare. vel nō: pēna
 indigent. Qui verō. Verū nix sit alba. vel nō: sens; Ec
 ce philozophi vba. Quib; queso quid aperti: cōtra cap
 gosum hunc dici potest. Nisi ut si quis deos. parentesq;
 reuerēdos dubitarit: hūc baculo. castigandū: q theologie
 poesim caput cōstituit: et diuinit⁹ inspirate doctrine: pfe
 applicat

Quo, cum tua pferente
falluntay pulon est
Maxen soldman nūto
Kolben lausim
Capite sua pā glēm

Job 28

*Quae angulum melleum
lucis pa die facta est
thesa a Jmra scriptum*

*Vir in pa
Ostendit mibi calorem
potestis*

*Majestatem regum
fieri qui sunt in prope
manente hinc quittit
et qui delinquit in regem
vel papa*

In c Clerici
de Judi.

*In die huius est de p
op theologos de p
an angul qui de
canonice p
regi huius p
medice vult p*

*Arguente quo grand p
theoz p
Lucea qui angul
de cini e v in ta
Lucea qui angul
Lucea qui angul*

^{ut e homin oportet}
cit patrona : deū nūq̄ reuereri : dubitare se asserit : cuius
reuelatione vti a prima veritate : omnis theologica ma
nat pericia. ^{scilicet} A stipulante scriptura : profunda flumidorum
scrutatus est : et ^{ad hunc} abdita produxit in lucem. Qui theologos
eius p̄fessores floccifacit . carpit . irridet : natura quidem
hominis : dignitate deos : eruditione parentes . Is ne sa
tis se pareres honorare ostentat : Quid reliquū ē nisi vt q̄
in re tam ^{certa} dubitet : nodūq̄ querat in cirpo : is meri
to resectis coletis : semirasaq̄ barba : p̄ vibē cunctis ostēta
tui : fustib⁹ agitet : tqlis agnoscend⁹ in pena : qualis fue
rit in culpa . Nolo tamē maiestatis me accusari . homo iste
Poesim scilicet et humanas literas dedecorantem : et mu
sas . Nō enim me ē secū : de poesie condicione contentio .
Id sibi relinquo liberū : in caput cunctarū ponat artium :
legibus . medicineq̄ patronam : aduocatamq̄ ^{constituit}
Dūmodo eā theologie pedissequā et ad theologie arcē vo
candā ancillam relinquat : nequaquā inficior . Scio dicen
di comoditatē : quāt . Cicero faciat : carminū energiam
q̄ in astra ferant : sui auctores : aliquando audiui . Hec
poesis : quā magnis clarisq̄ viris defensa sit : nō ignoro
Eneam legi : Vocatiū nō sum p̄tergressus : quoz defensio
riūlatissime patet . Quocirca : de poesie condicione : nihil
ad me attinet . Sed quod falso falsius est : impungno : pa
tronā scilicet theologie poesim asserere : theologis poeta
se anteponere . Eosq̄ velut gradu pulsos : poetis loco ce
dere debere . Quia illud nec Eneas voluit Nec Vocati⁹
p̄tendit Nec clarissimoz poetarū quisq̄ nisi impiū : insti
tutisq̄ canonicis aduersum censuit Ideoq̄ Panormitan⁹
ipe eia iurisperitissimus . nec tollerare voluit . nec va
luit : At obijciat primos theologoz omniū poetas extitit
se . Idq̄ sensisse Augustinū : cū n̄ h̄ica id ē fabularē theo
logiam . de dijs nefand⁹ figmenta . hominū carminib⁹ p̄
sonantem in sexto de ciuitate libro instituerit Scim⁹ quid
his verbis Augustin⁹ senserit . idq̄ in calce orationis ape

riem
fater
Ver
theo
diui
scrib
hibe
theo
guā
tate
clam
exper
cula
cond
recep
tas
hre
phar
At m
vel a
calce
more
rudit
ra : q
his a
theol
litera
lozop
tradi
z her
tribū
recog
os no
ros 2

Aug. Saily.

viemus. verū p̄nunc ut aliquid sue sententie concedam⁹
 fatemur. errorū suorū: ecia⁹ dolatras habuisse auctores:
 Verū longe alia ē nostra reuelata nūc fide: q̄ paganoꝝ
 theologia. Hęc em flagitia et facinora numinū cātat: res
 diuinas falsis insectat criminib⁹: prodit. fingitq; q̄lia dī
 scribi volebant: et ip̄is a populo in morib⁹. theatroq; ex
 hiberi. Sed nō est nostra in verbis voce dūmtaxat plac
 theologia: sed in verbo potius mēris: ad nulli⁹ gentis lin
 guā p̄tinentē. cōtemplatio: ut idem Aureli⁹ in de trini
 tate. quīndecimo libro asseliērat. Quā nō ad vulg⁹ de
 clamando: sed in cathedra disputādo: vltima vir senecta
 experimur. Licet que vulg⁹ audit: diuina in templis ora
 cula: ex hac velut architectonica deprompta: et p̄ rudium
 condicōe auditorū crassiora ex subtilissimis ineffabilibusq;
 recepta. Proinde si sup̄sticiose: paganoꝝ theologie: poe
 tas simili errore implicatos: auctores fecit: desinat iccirco
 hęc caput et monarchā poesim suā argumentari. Nā nō p̄
 phano: sed sancto inspirati spiritu: locuti sunt sancti dei.
 At mihi. Orpheus Linūq; ostentabit: theologoꝝ nomie:
 vel apud nr̄os adhuc insignēs. Fatebimur iterū donec ad
 calcem orationis descenderim⁹: primas artes: ut vestes q̄
 moresq; hoīm rudes. insulsoq; fuisse: eguisse quoq; eorum
 tudinitatis auctoꝝibus. Quo factum est: ut gens dei igna
 ra: quosq; vel de dīs mentiros theologos: et sue sup̄sticio
 nis auctores existimarit: Ex quo ordine: Orpheus Linūq;
 theologie sue auctores admitto: qualē phisice repertorē:
 literarū ighari Lucretiū p̄tendūt: q̄ is multa quidē. et ph
 lozophie veritati diffōmīa carminib⁹ posteritati primus
 tradiderit. Sed si in tali vtriq; hic Zoylus noster: secta
 et heresi: ut theologie hos ip̄e auctores faciat / qui ne de at
 tributalib⁹: primū entis p̄fētib⁹ (a nr̄is t̄m̄ethaphisicē
 recognit) reddere potuissēt. rōes p̄scētū Quō poetas su
 os nobis patronos statuet: hierachicoꝝ actuū penit⁹ igna
 ros Aq̄b⁹ recte: q̄sq; sibi theologoꝝ nomē usurpauit Nā q̄

negat de deo p̄ veros
 affirmit de imparte
 Ca. dno Cu mgt forta
 quingy capta ab ea re
 qua sig rom est qd in
 tend dno qd ut gram c
 ut latine p̄o hui
 alioy aliq:

2. Petri. 1.

Prada abutro qd p̄cipis
 p̄ thes. Coeremca ad
 uny in lucid
 Linguoꝝ moꝝ moꝝ culty
 erat h̄ 3 mēti
 Non fabulose theologoꝝ
 ter non est dīgn̄ ea fac
 Sic est apud Vir d̄ h̄m̄
 ubi inquit has ve mo
 dapes h̄m̄ t̄m̄t̄ ubiq;
 arant vana p̄stino
 doct̄iq; ignava d̄m̄
 impoꝝit

illudare
 purque 38 acty h̄e
 p̄p̄it p̄ardp̄y

uina
 ma
 dum
 ogos
 idem
 ne sa
 i pt q
 mēti
 ostēta
 sue
 no iste
 t mu
 ntio
 tum
 tuat
 rē vō
 dicit
 iam
 hec
 noꝝ
 fensio
 nihil
 pa
 poeta
 co ce
 vocati
 insti
 nitan
 rec va
 extitit
 e theo
 ib⁹ p
 quid
 is ape
 ata
 amp̄y

*Hierarchia et p[ro]p[ri]a
reputat. Unde actus h[uius]
hierarchia: p[ro]p[ri]a de
min[is]t[er]i[is] & d[is]p[os]it[io]n[is]*

*Un aut d[omi]n[us] ac[ti]o[n]u[m] gl[ori]a
d[omi]n[us] ac[ti]o[n]u[m] d[omi]n[us]
t[er]re iij*

**Memphitici
sacerdotes.**

X. h[er]m[en]a

Dicearchus.

**Esseni Judeo
tum ypocrite.**

Pyros it[er]u[m] p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a

Brachmanni

in illis nō sit actib[us] ^{p[ro]p[ri]is} administrādis quātalib[us] erudit[us]: tan
tisper a theologie insignib[us] a. enus est / q̄ distat loupes a
recto Sz ignorat forte polu[er]bi[us] iste / hierachica quid sit
theologia / q̄ act[us] eius / quibusq[ue] p[ro]ficiant / q̄ apud metha
morpho. scripti nō sint / ne vnq̄ intellexit Quia em̄ poe
te plerūq[ue] aurū herent dūtaxat vestibulo / demulceantq[ue]
audientē / liquidū est. Illuminare / purgare / p[ro]ficere / in
ternā mētis cognicōez / eos penit[us] nequire Cū vero / neq[ue]
apud suorū quemq[ue] poetarū de illis ip[s]is actib[us] mēdie p[ro]ditū
ē quicpiā / ne intelligere quidē illos aliquid de his actibus
nō est occultū Ideoq[ue] cōcedam[us] eorū imbecillitati / alioq[ue]
traducam[us] eos oē / ex p[ro]p[ri]is sue p[ro]fessionis aucto[rum] cōvin
cendos. Dicat queso Blacterator. Memphitici isti sacer
dotes: qui om̄ib[us] negotijs curisq[ue] postpositis / semp tēplo
interfuerint / nūq[ue] se mulierib[us] miscuerūt / nūq[ue] dū sacris
applicuissent / cognatos p[ro]p[ri]os neq[ue] liberos quidē v[er]
derūt: carnibus vinoq[ue] abstinerūt: pane nō vescabant.
oleum nō nisi in oler[ibus] nouerāt: et cetera eiusmodi fabu
lose rigiditatis p[ro]p[ri]is sunt / poete ne fuerint / egiptijs di
uina decernētes & certe negabit id dicearchus: antiquitatē
scriptor[um] / qui eosdem rerū naturas / siderūq[ue] cursus / racio
nesq[ue] cōtemplatos iugit[er] diuino cultui mancipatos asseue
rat: quanq̄ in dubie mallent / memphitici vates: egiptū
sue religionis (que cocodrillos: & quod in ortis crescit ad
rat) poti[us] poetas auctores salutare: quo spurce sup[er]sticio
nis inuentio a philozophis / velut grauiorib[us] rerū cruti
natorib[us] / ad similis vanitatis auctores transferrere Ad
Judeos veniam[us] / Essenos inquam: qui vino & vxorib[us] / car
nibusq[ue] pariter / ita abstinerūt: vt ieiuniū quortidianū
in naturā verterint. Hos q̄s ausit poetas fuisse iudicare &
qui tamen incogniti adhuc archana dei p[ro]phetas inquam:
et agiographa p[ro] ceteris sublimius iūterpretati: alijs ve
lut oracula habiti sunt / in ceremonijs obeundis Apud In
dos barbarā gentē: religionis auctores Brachmāni: elo

quent
Sibil
viri a
pian
cōtem
Ad n
interf
ones i
cisq[ue] c
nō ste
interd
ex hoc
ligior
men v
posse
nosse
mibi
Cū in
Neq[ue]
esse p
Mag
illi a
religi
am de
na so
cepto
tueri
rati
nes:
curis
vel se
hac
mati
narch

quentia rudes / sententijs graues / gimnosophiste referunt
Sibillinos libros / si qd porrentu cōsulere monuisset triū
uiri adhibebāt : aut flamines / aut ex collegio augurū quis
pīam. sacerdotū. Horū ne aliquis poeta fuerit : sitq; eius
cōtemplatione artis ad hoc surrogat⁹. aliorū sit iudiciū :
Ad nrōs venio / Druides galloꝝ sacerdotes : qui diuinis
interfuerūt : sacrificia publica / priuataq; curarūt / religi
ones interpretant : apud quos de cunctis priuatis / publi
cisq; cōtrauersijs pstitutio erat : qui quoq; eos / qui eorum
nō steterāt decreto (christiano velut more) sacrificiorum
interdicto affecerūt Hos si quis poetas fuisse contendat :
ex hoc falsum cōcipiet : q; eam quā vulgo declamabant re
ligionē / capitis pena literis mandari vetabant : quod ta
men vulgare poete mun⁹ existimat / cōcinne terseq; dicere
posse / et scribere. At causabitur Blacterator ille : nō me
nosse : quid poete sit officij. Neq; apud Flaccū recognita
mihi ea esse carmina : quibus poete munera describuntur
Cū inquit. Neq; em̄ concludere versum : dixeris esse satis
Neq; si quis scribat. vti nos : sermoni ppiora putes hunc
esse poetā. Ingeniū cui sit : Cui mens diuinior : atq; os :
Magna sonaturū des nominis hui⁹ honorē : libere pfecto
illi assentior ! Nam quotquot hui⁹ pfectionis : et in vrbē
religionis capite : pceptores audierim : nūq; me quempi
am de rebus diuinis ita sonuisse memini. Aut adeo mag
na sonaturū os : aliquē habuisse meorū in vrbē Roma p
ceptorū recolo : vt ex eo / vel theologie minima erudiri po
tuerim. Quo cōperior : vt de prisca seculi poetis : vel Ho
rati⁹ istos cōmētatus sit versus : vbi gigantee molis homi
nes : sonantiori ore. esse potuerūt : vel eos existimauit fu
turis seculis in mundū prodituros. Nam qui penes nos
vel scripti. vel viui habeant / nemo adeousq; clarus fuit
hac vnica poesi delibutus vt eundē sacretheologie theore
matibus : pferem⁹ auctore. Quippe mihi dicat : q; mo
narchā theologie poesim iactat. Quo libro : quare come

Triumviri.

Druides galli

Flaccus.

Comicoꝝ nomina.

Comicos noſſe poetas

Poetarum nomina.

Quædam sunt opuscula
quædam sunt opuscula

L. II. de poet. ipa
A. p. 1. 2.
E. p. 1. 2.
calog. valuat. v. 1.

Obest theoria
ce id est specula
tive sublimita
ti: poesis ni
mia lectio.

dia. Cecilius / Plautus / Nevius / Licinius / Attilius / Turpilus / Trabea / Lucetius / Menander / Thereniusque noſter. Aut denique hi qui primis diebus: comedias plus simularint. quam lusserint de Trinitatis imagine: de nocionibus: attributis. relationibus. proprietatibusque caracteristicis: quicquam dixerint. Quo merito possit eorum quispiam: nedum theologie: sed nec theologo anteferri. Sed dices vicissim comicos in medium durissime / inter poetas nec supputandos. In hec verba Flaccus sua sententiam confirmante Idcirco quidam comedia: nec ne poema / esset quesuere: quod acer spiritus ac vis / nec verbis / neque rebus inest. Nisi quod pede certo / differt: sermoni sermo verus. Accersiat ergo quos volet. poete nomine salutari Eschilum / Sophoclem / Eripidem / Actium / Pomponium / Thespium / Varium / Pacuvium / Senecam / Anthimachum / Pindarum / Stesichorum / Simonidem Marsum / Hesiodum / Aratum / Manlium / Theoricum / Aristophanem / Eupolin / Chraetinum Calimachum / Gallum / Quidium / Tibullum / Propertium / Catillum / Homerum / Lucanum / Silium / Maronem / Altheum / Variolum / Etiam Sapho / Ennium / Afranium: cunctos denique vel effingere poterit mentiendo: ostendatque: emulorum noſter: quo carmine: qua sententia. An sacramentalia. a sacramentis distincta una gratia contineant essentialia: questionem in theologia versatissima: absoluat Et / deo propicio neminem ex tota caterua offendet. Si forte (ut apud nos quidam olim) aut anagogicum velit in re futile: sensum venari / nonneque in medium afferre virgilio centonas. Jam pridem a Hieronimo explosos: et in sacris canonibus inter apocrypha recensitos Imo (ut fateamur verum) nedum non possunt ad theoricam divine sublimitatis intelligentiam: sed etiam habundantius lecti poete quidam vehementissime obsunt. Nam si recte Aristoteles: ita nos dignati uti consuevimus in metaphisicis diffiniuit: quisquis nimium in verbis spumis heserit: etateque plurimam: non nisi in Trogi Livii

Deinde a G. dicitur qui opus hanc apud grecos et ad usum
Virgily: Carmina hinc inde selecta reperire et nonnulla alia per gratiam

habimen
Dy
absu
sue
tie
spic
veru
nari
men
ppt
coi
que
ti ar
q po
re co
id e
et ge
fuer
as d
quid
rad
ma
sede
the
qui
pfi
fere
diu
sere
ti su
teri
illo
mi
qui
con

^{habituem} ^{Historiographi} ^{Veris}
 Dyonisi / Theocriti / et aliorum historiarum pedibus cesuris
 absumpserit. Illi adeo preter obfirmatam in agilibus:
 siue historicis mentem. Posthac intellectus / ad intelligē
 ritē acumen marcescit: ut ad quiditates rerum / intime per:
 spiciendas penetrare cohibeatur. Et ut id quoque ratione
 verum esse conuincatur. Philosophos nostros / tres ordi
 narias / disciplinas / speculative vias / tradidisse / apud cō:
 mentatorem in physicis recolamus. Compositiuā utpote
 propter quod demonstratōe utentē Resolutiuā quā viā demonstra
 tōi quia ē innitā Et tertiā diffinitiuā: quā habere necesse ē
 quemlibet ad speculabiliū fastigiū sciētifice tendenti: si to
 ti analectico credam⁹ processui / ab Aristotele tradito Nō
 quā poeticis figuris / tot⁹ dedit⁹ Ambrosia turget / necta:
 re caballinoque fonte madet: et aonijs impleuit tēpā limphis
 id ē omnē etatē / in versu cesuris / in vborū derivatiōib⁹
 et gestarū rerū historijs absumpsit Is pfecto cōcinni / in:
 fuerit orationi Aristotilem nauseabit / quocirca ordinarij
 as discipline vias labanti pede sp̄ ir̄ sedet. Unde discet hic
 quidē amores ciuica s̄q; leges / in medicina tamē p̄tent⁹
 radice nō scrutabit Ad theologie fastigiū / quo diu⁹ Tho:
 mas / nosterq; Saxo Hugo / Magnusq; sueu⁹ Albert⁹: ad
 sidera noti ferunt / nūq; timeo p̄scendet Proinde quisquis
 theologie / patronā poesim facit Vel mēte captus est / vel
 quid theologica sit sublimitas / se ignorare penit⁹ liquido
 p̄fiteat At iterū forsā irridens / mediū ostendet unguem:
 feretq; in mediū clarissimas ecclesie columnas Hieronimū
 diuū / et acutissimū theologorū Aureliū / qui tamē eo p̄ces
 sere quāuis summi oratores / et Rome / et Mediolani habi
 ti sunt / ut nemo illis p̄is / et copiosi⁹ / et p̄fundius / in lit
 teris diuinis scriptū reliquerit vnq;. Sed non concedam:
 illos ita poesim a cunctis studuisse / ut philosophiam preter
 miserint addiscendā / quales nostra etate poete (hi inq;
 qui impericia bonarū artium / suā poesim: theologia supare
 contendūt. De alijs em̄ nihil displicet) quorum neminem

Tres vie ordi
narie discipli
ne.

Ostendit vācā quod id
grāuissimū dicitur exemplo

Ambrosia herba ē vntu⁹

Ad sup̄ficiem spectacul
poeta p̄tingit Non ad
notā adia
In quate magis vrbē
magis vrbē hō hō in
p̄m hō q̄ p̄m in vrbē
hō vntu⁹ vntu⁹ q̄

Obiectio de
ecclesie docto
ribus

Lucius qd' de Hieronimo
obit' audit' q' scriptur'
Ania t' q'is

veretur qd' d' an
quo obit'

Ornata color

Obiectio Da
retis et Antel
li noie q' apud
Hegiliu' p'gressi
designatur.

Hieron va in
Plogo p' Job

Instituende adolescentie prefectu: hunc institutionis mo:
dum seruare cōperior: / ut sunt. Cū musis philosophiam p̄
cipiat. De Hieronimo vero liquet / vel seipso referente /
Victorinum / Donatū / Appollinarem / Didimum / La
zasenum / in liberalib⁹ / theologiaq; habuisse preceptores
qui nudi poese ne fuerint. An non potius philosophi peri
tissimi / dicere quis ausit. Augustinū ite humanis indul
sisse litteris / sua pandit confessio / ut cuncta Aristotelis
quātumuis pfundissima / totiusq; fuerint / suapte peni
tus intellexerit. Id si tatis uiris miraculo obtigit / in eru
ditionē ecclesie a deo destinatis / male exemplo trahit ab
aduersario in hūani studiū p̄firmationē: cū quoq; de diuinis
eruditionib⁹ possibles ne sint / nulla nobis ē concertatio
Si uero natura / eis obtigisse cōtendit / phie operā dede
rint / cōfiteat' oportet. Verū ex miriade tota / id ē / decies
millesies milib⁹ mundi poetis / alteros nō allegabit quib⁹
cū summo ornatu obtigissz / de theologie abdit: sic dispu
tare pretereō tñ hic. Hieronimi inter uerbera / flagello
rūq; sonit⁹ lamenta / que dign⁹ p̄ in cōmodo studio expen
dit Et augustini nō tenedo in talibus / p̄ditetatis queri
monia. Ne quispiā / eoz exemplo damnaſſe me poesim co
arguet / quā cūctis in locis saluā uolo et opto / mō theolo
gie nō anteponat. Verū quia diuī Hieronimi incidit men
tio Audatio: fortasse redibit Dares ille / insurgetq; iactan
tid' Antello / Productos nā ex Hieronimi v̄bis cest⁹ obij
ciet cōgressur⁹: anteponi s̄z iure poesim theologie deberi:
q; pphetaz quos sacre theosis / capita / et patronos esse
liquet / maxima ferme pars / r̄ pstantissim⁹ quisq; vsus fu
erit / poesi in ppheta sua describenda. Sic em̄ Hieroni
dirisse / in eo / que sup Job edidit plogo / his v̄bis signifi
cabit. q; si videbit' incredulū / metra s̄z esse apd hebreos
et in morē Flacci Gracchiq; / Pindari et Alcei et Sapho
vel Psalterium / vel Lamentationes Hieremie / vel omnia
ferme scripturarij cantica cōprehendi / legat Philonē Jo

seph
testi
toni
bra
nem
deu
telli
cet p
in su
infir
ferm
inue
pph
tios
tico
si p
tiat
epm
biti
rū m
affe
hab
in p
p̄su
ac a
pher
bent
q; m
hoc
sibu
fecto
sifi
ca se
et si

sephum / Digenem / Cesariensem Eusebiū / et eorum
 testimonio / me verū dicere cōprobabit. Hāc indubie Hie
 ronimi sententiā / caput altū in prelia tollens / alternisq;
 brachijs iactatis / in mediū pducet esiliens / tanq̄ nemi-
 nem reperitur / qui illi palma eripiat / temere in aciem p-
 deunti / sed nō pri^{us} abduci collidat cornua thauri: q̄ En-
 tellū q̄ experiat in armis Ausculet ille p̄mū igit / et indi-
 cet postea / si quid ex vera quidē Hiero. sententiā / sed male
 in suā ptem tractā / lucri se nacturū cōfidit. Certū ē: nec
 inficior Herametricis Liricisq; modis agiographa: omniaq;
 ferme vetustatis scripta / p̄mū pdisse. Nā neq; posteris
inuentam psam esse ignoro. Sed nunq̄ eo me pducet / ut
 ppheticas illas sententias / illis ipis sub certa carminis cu-
 riosaq; lege / inspiratas p̄stet. Neq; cōvincet ut ego: Li-
 ricos modos. Heroicāq; cesurā / ppheticā agnoscam: nō
 si p ydeomatis cōmunicatiōe. Verū rem ipam id ē sentē-
 tiā^{grauitate} / sub horū velamine verborū cōtentā / certa
 t̄p̄m lege / neq; a pphetis ipis / verū ab alijs ad hoc adhi-
 bitis / in carmine doctis / p̄strictam pphetiā esse: sancto-
 rū mōdumētis p̄stet. Et ut ipē q̄ rei / auctores in mediū
 afferam / obmissis his q̄ forte p̄ incuriā ab aduersario non
 habent / cū illi par sit cū theologia cōmune Legat saltem
 in psalmoz p̄mētariis: qd̄ iam pridē ad nos Basileg misit
 p̄ssum / et liquidō in replica inueniet Asaph Choreq; filios
 ac alios quosdā / dauidis mōdato / ex ea quā a David p-
 phetariā acceperint materiā / in eū / quē hebrei modū ha-
 bent: Liricis utpote carminib; redeq; / et ut organicis
 q̄ modis / plectroq; tangi possent cōsumisse. At si quis ex
 hoc arguere cōnaret / nō dauid / sed chore filios q̄ ita ver-
 sibus p̄strinverint psalmoz iure auctores salutari: negat p-
 secto cōmentatiū / ea em̄ forma inquit / quā chore filij ver-
 sificantes pphetie dederūt / artificialis tota ē / et extrinse-
 ca sentētie inspirate. Que vero dauidi inspirata ē sentētia
 et si informis fuerit / quo ad illā verborū cesurā et carminis

*Inflatio q̄ a duob;
 lauribus pugillib;*

Prosa p̄ cōmē ip̄ta

**Non inspirata
 vit carmine
 pphetis spi-
 ritus sanctus.**

*Antiqui p̄bat qd̄ p̄
 p̄terea dicit*

*Obiit p̄bit
 a dauid ex dicit p̄t aduētib;*

B ij

is mo:
 iam p̄
 rente /
 n / La
 ptores
 hi per
 indul:
 otelis
 te peni
 in eru
 hit ab
 iuignis
 erratio
 i dede:
 decies
 quib;
 c dispu
 gello
 expen
 s queri
 sim co
 heolo
 it men
 iactan
 9 obij
 deberi:
 os esse
 sus fu
 ieroni
 signifi
 ebrios
 Sapho
 l omia
 nē Jo

*ffor fundra
phene qh
Livia hennag
scripsit apud*

succinctam ^{omnib} comitatem / formata tamē intrinseca / et ad
prophetiam p̄tinentē inspirat. & forma / puta prophetica
intelligentia / qua sola opus fuit in prophetica visione.
Qui autem id in carminis formā / quod Davidi inspira-
tum fuit / reduxerunt poete / poterat quo ad carminis ge-
nus / et gramaticā cesurā intellexisse. Verū / quid divini
pneuma illis verbis voluerit significari / ac posteris vati-
cinari / ut equus eorū pegaseus intellexerere Proinde ego ne
quaquā chore filios carminis ex p̄phetia auctores / verū da-
vid ipm / secretorū revelatorē misteriorū : theologie patro-
nū / et p̄phetā salutabo. Qui quomodo lyricis heroicisq;
modis luderet / cū ne literaturā quidem se agnovisse clare
septuagesimo psalmo p̄fiteretur Quippe qui in iuventa op̄-
lio / sub Saule contra Goliath miles victor / dur deinde
p̄fugis et exortis / tandē rex / contraq; Philisteos bellis
imperator Nec in vltima quidē senecta / ut literis vaca-
ret / ocium habebat. Unde liberaliū iners artū / nec lude-
re quidē carminib; p̄cavit / nec ad plectrū flectere senten-
tias Nisi forte p̄ infusionē sibi quispiam sine auctore libe-
rales artes / carminisq; curiositatē / p̄p̄stitā asseueraret
Quod tam ab assertione p̄cul esse intelligim; / quā q̄ nul-
la sc̄torū auctoritate / q̄ nihil intactū reliquerūt / vsq; pro-
bitū esse cōperim; Tam etiā a veritate alienū / q̄tū si quis
apostolū Petrū / latinas edoctū lrās / ac p̄ hoc duas eius
diversis interpretib; scriptas epistolas / seipso scripsisse /
cōtra diuū Hiero. cōfingat Quare ut sue respōdeam; ob-
iectioni / nrā verū poti; sc̄torū sentētia / nequaquā p̄cedendū
vl Job vl David lyricis p̄phetatos eē mōis Neq; curiosus
adeo sc̄m eē sp̄ritū ut cetera v̄borū lege inspiret. Nā ubi sic
carminis lege & v̄borū cesura solū sp̄s sanct; inspiraasset / tu-
des v̄trig; pleriq; p̄phete / incōsulti abūssent sedēq; odissēt
Sibille S; poti; asseuerādū ē / ut qd̄ divinit; accepere in
sp̄ritu misteriorū. Id vernacula enūctiantes lingua poetas.
vel Lyricos vel Heroycos adhibere / qui iuxta inspirati

*facit p̄phetas p̄phetas p̄phe-
tas no nūq; q̄ corp; p̄
gast; cogit Duf; etc*

*David vsq; no p̄p̄ro q̄
dram erat
q̄ no agnom; h̄amur*

*flangit v̄nd
s̄c̄ndū
s̄c̄ndū
s̄c̄ndū*

*De cui v̄b̄m; Inquit
Eplā d; p̄p̄ re d̄c̄m; t̄
d̄m; q̄tē q̄m; f̄m; p̄p̄
p̄lo m̄p̄t; & caractē d̄p̄t̄
p̄p̄ d̄m; t̄m; q̄m; t̄m;
p̄p̄ p̄ n̄m; t̄m; d̄m; p̄p̄
cū v̄p̄ m̄p̄t̄m;*

*oradū
s̄c̄ndū*

sensus
vel lire
teluer
placit
vatic
tu / po
rit ea
tradu
neq; ea
q̄ p̄ ca
minis
saluta
ip̄t qui
rint: b
derint
appell
si qui
p̄phet
rint: e
mus.
gnari
tu in o
laudes
v̄trig; c
poesin
qui cā
Nūqu
cande
cto / n
nō sun
nores
gis / r
neq; a
optin

*melior
ambū
p̄p̄p̄ato
p̄p̄p̄o
p̄p̄p̄o*

*lib; m̄
Livia h̄
scripsit*

*p̄p̄p̄o
p̄p̄p̄o*

sensus / conditione / diversi generis carmina luserunt Et ve
 vel lire vel cithare: apta est et cōcinnis ppositio in ordinē
 referunt. Ne esto / q pphetarū qspia / adeo ingenio comi
 placido q fuerit / ut r carminib⁹ luserit / sitq cesuris i suis
 vaticinijs perus⁹ / nequaquā tñ: ut pphetico sonaret spirit
 tu / poesie illi causa fuit Verū poti⁹ ecōtra / q vates fue
 rit ea ppter / quod inspiratū accepit: ad numeros vocesq
 tradurit. Vñ uti apd phisicos / p accidēs edificat medic⁹
 neq ea ppi faber lignari⁹ existimād⁹: ita apd priscos: esto
 q p carmē: scripserit pphetēs: nullaten⁹ tñ ex genere car
 minis: perū magis scdm visionē extaticā veniet ppheta
 salutand⁹. Q! si em̄ ex hoc illos ipos lyricos heroycosq / q
 ipi quidē / vel qd met / vel alij pphete inspiratum accepe
 rint: lyricis heroycisue modis pstrinxerint / posterisq de
 derint legendū phetas: aut theologie patronos cōuenit
 appellare. Bibliopolas Cathalariosq ac rubricatores:
 si qui venales / aut ut in manib⁹ templisq versatiles sint
 pphete fecerint / iure optimo / q hys scripserint ligave
 rint: et ad vsum ecclesie p̄municauerint pphetas salutabi
 mus. Nec deerit organista noster / qui se q pphete noie di
 gnari deposcet. q rogate ppheticū oraculū: toto vel aduē
 tu in organo psonuerit. S; rursus in mediū pferet: scdm
 laudes hymnis i ecclesia decātari / poetarūq metris: hinc
 utiq cōvinci nō penit⁹ a sacris observatijs / explosam esse
 poesim. Audiat. Habet ne cōmune quicpiā cū theologia
 qui cāpanas fecit: Quib⁹ rociēs accersit i ecclesiā vulg⁹
 Nūquid cantrifusor / in choro stallum accipit / q sua opa
 candelabra. ampulleq in sacrificijs p̄stent. Negabit p̄fe
 cto / neq eundē in sacristia quidē p̄sistere p̄cedet. Nos tñ
 nō sum⁹ adeo ignāvi / quin q poetis / suos decernam⁹ ho
 nores / in choro eos dē passuri. Dūmodo nolint se theolo
 gis / r theologorū patronos capita / fontesq existimare Ne
 neq adhuc vict⁹ cōquiescet / sed adducet Strabonē virū
 optimū pro se loquentē. Poetarū tantū fuisse ingenij: ut

Bij

m...
 a...
 h...
 d...

ab me
 l...
 d...

d...
 d...

c...
 a...

Supponit q quida ppheta
 voce fuisse r p̄p̄p̄e in
 carmine p̄a vaticinia Neq
 in qh̄ ḡra' q p̄p̄e q̄
 carmina p̄pheta in vlla
 alia qh̄ habuisset p̄p̄e
 ad illa p̄pheta q̄p̄ta p̄
 illa carmine

+ nos de aqueductum h...
 somnibus fuit

Solos q ppheta inguistis
 patronos p̄pheta p̄p̄e
 in p̄p̄e aut p̄pheta r
 d... d... r...

Organista

Quid arguerit e' ab...
 Zuli q p̄a p̄p̄e q
 p̄p̄e

Campanator
 Cantifusor

legitimen

adducit Strabonē virū
 p̄pheta q Zuli q̄p̄e q̄p̄e

Obiectio
Strabonis
auctoritate.

^{Ex hoc poeta}
ab Homero / vel historici / vel philosophi / vel legum lato
^{Liggi}
res / suarū artium usurpauerin. primordia placet hec mihi Salt
Strabonis sententia. Nam intacta Theosim: de qua no
bis contentio ē / his verbis / nisi nō bene acceperim / reli
quit. Nihil aut me supra insidiari cōtestatum sum: cuius ca
put et patrona ponat poesis. quibus se facultatibus patro
nos / tutoresq; poete cōstituāt. Ego nostras defendo pres
dūmodo theologie pedisse qua relinquat Galieno & Vspi
ano Iprocrati et Scenole / se pponat poete / nihil ad me
attinet. Quod si vero inter has facultates quibus poetarū in
geniū. primordia dedit Strabonis testimonio / theologi
am numerare cōtendat / q; primi oim carmine scripserint:
q; poetarum ingenio oratio cūdat. Cōtendet is / ut illi q;
balneatoria^{Artem} / mechanicorū scaturiginē libere pcedat:
q; primi parētes / primū perizomatibus perusi sunt: que ex
pediti a balneatoribus sūt / p absterisione ex folijs quercu
nis cōtexta. Quod q; sit absurdū / omnes vel cōtarij pro
fitebunt. Neq; em rei inuentio prima / vel vsus rei vetusti
or / artificium adeo cōmendat / ut vel ipm / vel suū opus /
oporteat in oim caput ponere / artificesq; suos / ceteris fa
cere patronos. Alias utiq; pelliparia / qua primum crea
tor / in vestiēdo prothoplasto vsus creditur / cunctis vs
prior / ita nobilior / iure conuincetur. At esto q; in hanc ip
sam sententiam libere cōcederemus / ut poesis circa di
uina sacrificia / cantus / eulogia / chorosq; / et deniq; de
omnibus sacr. ficandi ritibus precepta / tradidisse primū
omnium confiteremur. Nequaquā tamen / vel poesis / the
oioce theologie fontem / vel poetas theologis superiores
vnq; / vel Arist. stile prohibente / confitebimur. Erraret
enim ut in Sexto Ethicorum / is tradit. Si quis facultate
tem politicam / principem esse deoim asserat / propterea
q; pcepit de omnibus que agunt in ciuitate. Ex quibus elice
Aristotilis verbis Si error est politicam / diuine preferre
scientie / q̄ta sit vesania / poesis theologie antepone /

Perizomata in padi
16
Ars balneatoria
Est cum aliis fontibus no pferat
h p̄sūm q̄tāq; v' cōiungit

Pelliparia ars
fecit eum deo eius tunc
pelliparias
Ad obiectio p̄pudat

Sexto Ethic.

Sonly Erare & Vesania

ac eam
choris
in tem
a / ad
at cōsi
ro dist
theolo
mis in
admit
deret
posteri
patria
forte: r
illa sol
fūco or
pelam
inerpli
dū soni
in han
sim esse
tis mal
s pegr
te forte
onū exp
cōmin
mū (se
stricta
uissim
in med
super q
sufficie
itaq; su
quentā

ac eandem fontem illius existimare / eapropter / q̄ que in
choris organiq; canant / illi lege dimenciant. Que tamē
in templis concēta / hymni sint / siue sanctorum precon-
ta / adeo a theōrica theologia / summi speculabilis dūtar-
at cōsideratiua sunt diuersa / extraneaq; : vt bractea ab au-
ro distat / et a Policleto viuo sua statua. Quā si theōrice
theologie sublimitatē / poeta noster nouisset / q̄ acutissi-
mis in hians questionib; : terminos poeticos : nō solū nō
admitteret / s; vt scenicas q̄dē meretriculas : poetas explo-
deret. Vel saltem de scientiar subalternacione Aristotilis
posteriorā olefecisset / rēscito / q̄ nō nisi beatorū scientie in
patria / hec subalternata esse posset theologia : p̄tinuisset
forte : nec sacrate posuiss; poesim fontē sōphie Verū : quia
illā solā theologiā existimauit q̄ quorūdā epistol poemate
fūco ornatū legit / & que item ad vulg; imperitiū ex pulpito
p̄clamat / que tñ umbra poti; quedā ē / & sapiētie p̄funde
inexplicabilisq; simulachrū / q̄ theōrica theologia Stult;
dū sonū audiens / totū se fulgur cōs̄ reherdisse existimat /
in hanc laps; est impudentiā / vt diceret fontē sōphie poe-
sim esse sacrate. At quia vsq; p̄tinui / nec Blacterato-
ris maledicta / nostris / hoc est / theologicis documentis
s; p̄grinis magis / siue p̄fessiois sentētis eluissi existima-
te forte aspiciā poss; / adeo ieiunant theologiā eē adeo raci-
onū expertē defendētū / vt hostilē dūtarat p̄sidio et ignis
cōminatione / tuta p̄quiescat. Ostendem; iccirco nūc de
mū (sed p̄functione nam nequit tantarum pelagus laudū
stricta adeo arēa comprehendī) theologicis testibus : Sa-
cratam theosim non modo primam oīm et fontē eē / sed & no-
uissimā / ad quā oīm scibiliū genera ordinant. At quia quē
in mediū ducere nitimur testem p̄stans est et in vtroq;
super quo questio fertur scibili / nō mediocriter doctus
sufficiet credo / homini pudenti vnus pro mille. Audiat
itaq; super genesim Augustinum / in nostrā sentētia ita lo-
quentē. Si autem spiritalis lux facta ē cū dixit Siat lux. C. 21.

B iij

^{lux sapientia}
 Non illa vera patri coeterna intelligenda / per quā facta
 sunt oia: & que illuminat omnē hoiēm: s; de illa de qua dicitur
 cū prior oim creata ē sapiētia Cū em̄ eterna illa & incōmuta
 tabilis / que nō ē facta s; genita sapiētia / in spiritalis atq;
 rationales creturas sicut in aīas scētās se trāssert vt illumi
 nare et lucere possit in eis / quedā luculentie racionis affe
 ctio ē / que potest accipi facta lux cū diceret deus: fiat lux!
 Ecce vba. Accipe si potes sententiā Gemina inquit Aure
 lius his v̄bis / esse sapiētiā. Unā genitā quidē attamen
 increatā / nā patri coequalē Aliā vero creatā quandā esse
 sapiētiā / a prima & genita sapiētia / hominib; sancte
 quedā velut luculentia cordis relicta / hancq; ideo lucē ap
 pellatā / q; lucis ei; que omnē illuminat hoiēs / velut vesti
 giū et instrumentū sit / eterna pariter ac diuina pretemplan
 di: quā nos sacramtheologiā / circa diuina speculanda in
 tentā appellam; . Hec igit lucis noīe ab Augustino intelle
 cta / primo dictū die facta. Quod cū ita sit. Dic Zodes /
 cum prime diei nulla antecesserit / creati mōra / quo iure
 poesim / theologie fontē statuis: que prior effluit / q̄ in
 rerū natura poesim h̄staret. V̄si forte / in tenebris ipis an
 teq̄ prima illucesceret dies / qua illa lux id ē sapiētia theo
 logica creata ab Aug. asserit Poesim creatā p̄tendat / vt
 opus tenebrarū illud sit / apud stiga recognitū / qd te Pla
 so ille Quidī; dicere vetat / cū sedib; ethereis spiritū hūc
 poeticū venire h̄cūerit. At obiciēs fortasse / de huma
 nit; inuētis / et op̄era et industria / quesitis te sciētijs /
 loqui voluisse / cū poesim fontē sa. theo. statueris: sic q̄
 q̄tūvis fateri necesse sit / sapiāz illā cordib; āgeloz hoim
 q; infusam pri. no creatā Negandū tñ vtiq; esse theologiā
 hūano studio quesitā / cūctas vel etiā poesim antecessisse
 Auscultā paucis Nā duplici te antea ignorātia leuē neces
 se ē q̄ obiectū / q̄ mō dissoluat / cape possis. Primū scias
 oportet Sacramtheologiā hūanit; quesitā / haudqua
 alteri / q̄ sciētie brōz esse subalternatā: nā que nrā suppo
 nit / tē
 cedēs
 theolo
 notā
 sit: as
 Scōo
 Inter s
 quid et
 dem su
 cta! ni
 differē
 ctū Ci
 parata
 cipia /
 b;: cū
 nrā cū
 veniet
 mō sin
 in ea sa
 ter fue
 a sancte
 re opt
 et orig
 cta rat
 gismo
 iterū t
 fontē
 priore
 quido
 etiā
 ta ant
 si eg q
 rectē
 modi

Supra 22
 Gemina
 creatura

Poesis in tenebris creata
 supra aīa tenebrarū p̄ncip
 tenebrarū artūm p̄
 Et d; in nub; st; & gūctā nā
 Sed; q; obiciēs p̄p; v̄r

Modum p̄o duoz p̄p̄os
 quā obiecta v̄r

Conclaron

in
 p̄p̄os

p̄p̄os
 a p̄p̄os

caus. Linn

niq; seminis sui benedictionis promissio / ut que in eccle:
sie sancte noqueq; segregatione. In fidelibus hodie cernā:
tur illic propheta presfigurataq; fuerint / adeousq; ut in
consummationem seculi: nondum videatur eius prophe:
tia expleta. Is autem quantum omnes nedum poetas /
sed et philosophos / historicosq; / ac artium inuentores an
tecesserit. hoc ipso liquet q; Moyses qui bellum troianū
post quod maxime tum vigere ceperant poete / trecentis
quinquaginta annis antecessit. Ipsi quem primum theo
logicū prophetam facim? Abrahe scilicet annis quingen:
tis quināginta successit. At de Moysē ut cōfirmemus sen:
tentiam. Ipsius Eusebii verba subinferamus. Inquit
enim. Nam Moyses / licet Junior supradictis sit omni:
bus / tamen quos greci antiquissimos putant senior dep:
henditur / Homero scilicet et Hesiodo / troianoq; bello /
ac multo superior Hercule / Museo / Lino / Chirone De
ptheo Castore Polluce Escylapio Libero Mercurio Ap
polline / et ceteris diis genitū / sacrisq; vlt dātib? / ipius q;
iouis gestis que grecia in arce diuinitatis collocauit. His
inquit omib? quos enumerauit superior Moyses fuit Ce
tropisq; coetane? qui annis 350 bellū troianum antecessit
His vobis quid apertius dici potest / q; quos credis etate sa
cris theologis superiores / eos dē nec quidē fabulari et mithi
ce theosi fuisse vndiquaq; priores At quo firmior sit sentē
tia / ipm q; in eandē sententiā alio ex loco audiam? Eupo
lemū inquit ille / sic de moysē locutū / sapientissimū hoiez de
moysen fuisse et literas iudeis primū tradidisse / et a iudeis
phenices accepisse Grecos vero a phenicib? Addit q; post
intecuala ostēdm? sapiētes grecoz iudaicā fuisse imita:
tos doctrinā / hoc em facto nihil magni a grecis preter elo
quentiā pprobabit Omnia vero a iudeis et a barbaris fura
tos comodi? edirisse null? admirabit / qui et eloquētes et fis
res fuisse nō ignoret: qd in superiorib? non nrā auctorita:
te sed suor testimonio pprobam? Ecce Eusebii vba: que
nos byrba

*Ma. pua pphena de ppheta
ling electo q; uadu q;
pplera*

*Moyses 350 ams an bel
lu troianū*

*Abraha an moysē 550
annis*

**In prologo
Eusebii de
temporibus.**

*Lerroy 350 ams
an bellū troianū*

**In de prepati
one euāgelica
libro .10.**

Mos de p...

*Græci eloquentes s
no ppheta: pphay
ab pphay furaat*

credo t
in med
ci mus
Accip
Moys
ris Au
p sonat
ipis p
gemq;
phie S
in cun
tia et th
Aureli
gens de
tas p
qua ia
aniter
sapien
Nec er
ritissim
nisset e
vriq; q
Durat
Eccle
Ego e
tura S
cum su
colum
Salom
mauit
tertio l
nante s
tia ani
a dirig

credo tunc comprobasse quod dixit / cum Artapanum quendam
 in medium sic dicentem induxit. Quae moysen iudei vocant: gre-
 ci museum appellant: cuius doctrina orpheus multa didicit.
 Accipe igitur quod supra transiimus / nec orpheus / nec linus /
 Moysen nostrum aut theologis superiores / de quibus vane gloria-
 ris. Audi quae dicitur Appollinis oraculum / in hanc sententiam sic
 personatis Caldeis quae vera esset sapientia tantum. Hebraeis quoque
 ipsis processum agnoscere pura Eternum qui mente colunt re-
 gemque deumque. Ecce habes nequaquam poesim sacrate fonte so-
 phie. Sed multo ante theologos prophetasque prodixisse / quae adhuc
 in cunis vagaretur poete. Agnosce igitur eam quae sequitur aurelij sententiam
 et theologos nec culpaueris sed obsecra ut patres. Sic enim
 Aurelij velut diffinitivam rogatur sententiam concludit. Vlla igitur
 gens de antiquitate sapientiae suae super patriarchas et propheta-
 tas nostras: quibus inherat divina sapientia vlla se vanitate ini-
 qua iactauerit / quoniam nec egyptus inuenit quae solet falso et in-
 aniter de suarum doctrinarum antiquitate gloriari / qualicumque
 sapientia sua patriarcharum nostrorum tempore praeuissae sapientiae.
 Neque enim quisquam dicere audebit mirabilium disciplinarum eos pe-
 ritissimos fuisse antequam litteras nossent id est antequam christus eo ve-
 nisset easque ibi docuisset. Sed venemur latini / et inueniemus
 utique quadruplicem theologiae praecunctis artibus puritatem.
 Duratioris inquam: quae si non satis aurelij testimonio patuit
 Ecclesiastici melius sententia pandit vulgatissimis verbis.
 Ego ex ore altissimi prodium / primum genita ante omnem crea-
 turam. Secundo loco perfectionis puritatem ipsam sibi immet tribuit /
 cum subicit. Ego in altissimis habito et thronus meus in
 columna nubis / occasione eius perfectionis / non iniuria
 Salomon eandem omnibus opibus preciosiore exi-
 mauit / nec alicui desiderabili esse comparabilem. Inde
 tertio loco Directionis sibi vindicat monarchiam consolan-
 tante scriptura. Si intraverit sapientia cor tuum et scien-
 tia anime tuae placuerit / consilium custodiet te et prudentia
 a diriget ut eruaris de via mala et ab homine qui perversa loquitur.

Artapanus.
 Moyses musaeus e

Oraculum Appollinis.
 pollinis. / h. l. / o

De ciuitate li
 18. c. 39.

Egyptus f. d. d. d. d.

Theologie sa-
 cre quadruplex
 puritas.

h. c. q. i. t. q. m. t. h. e. m. s. t.
 h. q. m. s. d. i. p. t. h. e. m. s. t.
 a. r. t. q. u. a. d. r. u. p. l. i. c. a. h. a. b. i.
 p. u. r. i. t. a. t. e. i. n. d. i. r. e. c. t. i. o. n. e.
 d. i. r. e. c. t. i. o. n. e. s. i. b. i. v. i. n. d. i. c. a. t. m. o. n. a. r. c. h. i. a. m. c. o. n. s. o. l. a. n. t. e. s. c. r. i. p. t. u. r. a. s. i. i. n. t. r. a. u. e. r. i. t. s. a. p. i. e. n. t. i. a. c. o. r. t. u. u. m. e. t. s. c. i. e. n. t. i. a. a. n. i. m. e. t. u. e. p. l. a. c. u. e. r. i. t. c. o. n. s. i. l. i. u. m. c. u. s. t. o. d. i. e. t. t. e. e. t. p. r. u. d. e. n. t. i. a. a. d. i. r. i. g. e. t. u. t. e. r. u. a. r. i. s. d. e. v. i. a. m. a. l. a. e. t. a. b. h. o. m. i. n. e. q. u. i. p. e. r. u. e. r. s. a. l. o. q. u. i. t.

rationis. Luni
 eccle:
 rna:
 vt in
 phe:
 tas /
 es an
 ianu
 entis
 theo
 gen:
 s sen:
 quit
 mni:
 dep:
 ello /
 e De
 Ap:
 us qd
 his
 t Ce
 cessit
 te sa
 nithi
 sente
 supo
 hoies
 deis
 ipost
 nita:
 r elo
 fura
 s r fu
 ritae
 quez

omnium

omnium

Proverbio. 1.

Digno gressu labellu

Virgilia +

^{q dicitur per met' qd sapit}
 Que cum ita sint Graviter pfecto david ipe / nō p aliq^{regulari}
 poetici carminis gen⁹ : sed p theologiam ipaz divinit⁹ insp⁹
 ratā regulari suos gressus postulavit Cū dixit Gress⁹ me⁹
 os dirige scdm eloquiū tuū Vtō poesis inquit : sed tuū igni^{flamme}
 tū eloquiū / cui⁹ impm⁹is ppriū ē illuminare purgare et p⁹
 ficere At quarto loco correctōis sibi primitatē nrā theo⁹
 sis deposcit : quā vtiā aliqū noster Zoyl⁹ in se experiret
 ad melioris vite frugē capessendā / ipis sapiētie vbis com⁹
 monte⁹ cū inquit Cōvertimini ad correctiōnē meā et pfe⁹
 ram vobis spiritū meū z ostendā vba mea. que si audisset
 continuisset utiqz : et nedum digito sed et manu integra
 labra ppressisset ne in theologos ita efferueret. Accipe igit⁹
 p copendiū Cum cūctis prior duratione / pfectione / dire⁹
 ctione z correctōne vel sanctorū testimonijs asseueret : asp⁹
 nari eandē / sui fontē agnoscere poesim / Imo se cūctis bo⁹
 nis artib⁹ scaturiginē quandā et exordij venerari debere.
 ture vendicare Vtā si methaphora placz Sūt pfecto illi q⁹
 tuoz primitatis ordi⁹ / quatuor velut vni⁹ theologici fon⁹
 tis flumia / de loco voluptionis / ab vno sacrate fonte egre⁹
 dientia / quib⁹ paradisi id ē creat⁹ intellect⁹ tam angelic⁹
 q⁹ hūan⁹ quadiformiter irrigat Desine ergo alium theolo⁹
 gie fontē superducere Vtā nō agnoscit tot⁹ orbis aliū q⁹ pa⁹
 radisi fontē / suoz fluuijz initiū Vtā si forte caballin⁹ fons
 alio scaturiat ! prohibet⁹ ne ex paradiso fomentū accipiat :
 in alimentū hoim theologis se iniuste antepontū. Pos⁹
 sim huic assertioni philozophicas rōes / ex natura sapiētie
 nō pauca nectere quib⁹ oim prima / sacra theosis ex obie⁹
 cto / medio / et ex mō deniqz procedendi / z ex sine liquido
 ostenderet : nisi et me laboris et plirritatis lectorē tederet.
 Hoc vni⁹ adijciēs Si prima ē z fons sacrate sōphie poesis.
 Dicat queso quō in eā dēmentiaz Aristoteles venerit : vt
 ipe in Sexto methaphisice existimauerit Vbi methaphis⁹
 ca nō esset / sensibilē illā siue naturalē : iure primā philo⁹
 sōphiā censerī nulla de poesis primordio habita racione.

*Inclat de hinc par' q
 pna hinc gelam. Sapia
 aut' hinc gēns de pna
 z unclat*

Sed de
 denti ho
 nouissu
 ad qua
 nunc au
 ritate p
 cum inq
 li videt
 eam dil
 sit lumen
 ris sui p
 li sine n
 dei puri
 nas lrās
 dulcoris
 q⁹ cupi
 tus em
 hinc cer
 nes ab a
 mel dulo
 poetico
 cus int
 cepit
 tū deliti
 tua est
 tis supē
 tingeret
 theologi
 stare. z
 losophi
 senda m
 finem t
 tate.
 intellec

^{habetur} Sed de his hactenus / satis enim persuasum existimo pu-
denti homini / theologiam omnium primam esse. Sed ve-
novissimam eam quoque et cunctarum sophiarum finem /
ad quam omnium scibilium genus reducat / fateri oporteat
nunc audiam? Ipsa quippe primo finis est / splendoris cla-
ritate pulcherrime prospiciens Assuerate illud scriptura
cum inquit Clara est que nunquam marcescit sapientia et faci-
li videtur ab his qui querunt eam. Quocirca et sapiens se
eam dilexisse super salutem et omnem speciem / quod inexhaustum
sit lumen illius Est secundo loco finis suaviter alliciens cando-
ris sui puritate Candor enim est ipsa lucis eterne et specu-
li sine macula diuine maiestatis / quocirca oculi lumie se-
dei purificat? candore ei? pulchritudinis utique super cunctas huma-
nas litteras mirabitur Est tertio denique finis dulciter reficiens
dulcoris varietate Ipsa de semet dicente Transite ad me omnes
qui cupiscite me et a generationibus meis adimplemini. Spiritus
enim meus super mel dulcis et hereditas mea super mel et fauam
Hinc certe ille theologice sublimitatis liber est quem Iohannes
nes ab angelo se accepisse assuerat / ubi enim ruminasset super
mel dulci illi intra fauces effectus est / quem quidam adolescentes
poetico fucos nectareque appollineo delibuti / non nisi forinse-
cus intuentur summasque dumtaxat aliquas restas dentibus de-
cerpunt / inspidam eam et ponticam offendunt Ideo ad musa-
rum delicias et molliciem regressi / eam in qua penitentia
tua est oblectatio nauseant ac despiciunt Verum ubi decerp-
tis superioribus restis / ad nucleum usque penetrando per-
tingerent / tum primum conciperent / quantum hec saporis
theologici dulcoris voluptas / cunctis mundi illecebris pre-
staret. Reperirent profecto / ubi in iuuentur primum philo-
sophie ac inde paulisper ad theologica rudimenta capes-
senda molirentur / solam theologiam speculationem esse
finem totaliter sufficientem / valoris sui immensa digni-
tate. Quo fieret ut dum hac ista in illis illuminaretur
intellectus. Et pariter in diuino opere inflammaretur

Quod habitum
scientiarum
omni finis sit
sacrae theologi-
ae et consum-
matio.

Sapientie. 6

Sapientie. 7

Ecclesia. 24

Ecclesia. 24

Desperat? fac? tota

affert?

Annus talis sufficit

aliquis
inspice
me
ignis
et p
theo
beriret
s com
et pfe
disset
regra
de igit
/ dire
asp
ctis bo
ebere
illi q
fici fon
te egre
ngelic
theolo
u q pa
9 fons
cipiat
u. pos
apiente
er obie
iquid
ederet
poesis
rit: ut
aphist
philo
acione

Abstergeantur?

affectus: ne tot vanitatibus inueniantur ipsa se implicitam tenere
 ad ultimam usque senectam Ideo ut christianum quempiam lo
 qui congruit / sententiam ferre voluerim? fatebimur utique theo
 logiam nostram ut omnem est nouissimam: in qua uniuersi finis con
 summatio absorbetur / ita eandem nulli artium posteriori. sicut
 olivam fontem et caput asseuerabimur? Que cum ita sint: redeat in
 mentem / oblectator: et quod per inertiam profudit: tacita correctio
 one erubeat / et pudeat aliquando publicum / cum palinodia theolo
 gie promedacoez que iam pridem arcem et monarchiam sibi adime
 re nixus est per incautam ostentationem Atque ita agat in crismis
 retractatione ut unde qualiter quebusque in locis sacerrime theo
 si perdit offendiculum: vicissim promedacio videatur et merite re
 stitutio laudis. Demum me que poesis veluti ignaz coarguet
 huiusque ignorantia periculi / que tunc excauerim / ad ea profuturam
 da: cui non potuerim assequi? Et redi quebit ubi hec di
 xerit aduersari? voce: quam per se malle guttere pertinere: me
 quidem aliquando a theologia aberrantem in id oculi appulisse / ut
 alique supra tria milia / heroyci generis carmina: de bellis gal
 licis hoc est Flanderinis Brabanticis Hollandicisque actis / il
 lustrissimi Saxonie principis describere. Quod opus que pre
 sum est / si ad eum venit / iudicet / admitto / sitque censor: li
 ma adigat non inficior. dicat scribatque aperta de his senten
 tia / modo sincero id pudetique et non livido pectore faciat / cre
 do equidem / ex trimestri percipiet ope / in eo aliquando me officina:
 si malleum non attigi / saltem folles perstrixisse / que cognoscis non me li
 uorem quidam / sed et rede theologicis veritatibus gratia secum progressum Et
 ut finem aliquando dicendi faciam: quam non inuenit iniuria cause hoc
 unum admonitum se agnoscat: Zoilus noster / ex eis que nobiscum
 agit promilitonibus / ut vel theologis deferat / sapientialibus
 habitum theologico / poesim arte quidem inferiori agnoscat
 vel ad nos veniat / ad motam in capite questionem responsurum
 Vbi faciat verax protra eundem sententiam perdit Vellem tamen hoc
 loco / uti plerisque supra prestatum accipiat / quisque vel medio
 critere doctus: nolle me poesim labefactare: nec lacerare poe

Contra

Palinodia cuius est quod
 ad quod per se perhanauerit
 utinam ad laudem
 opere cuius

Prestatio de non velle
 labefactare poesim

tas. Cui
 poetas
 in ora
 efferre:
 licedere
 afficere
 celeriter
 Aristote
 cedat / m
 caet decl
 ueruti po
 poetar:
 comune
 aut male
 tineat. S
 theologi
 pedalia
 ce nihil
 vel histo
 sanas / q
 rissime /
 fessores in
 ci / non qu
 re coferre
 quo intel
 artes effe
 patrona
 Bonarum
 fensori str
 tero. Va
 la consule

tas. Cū poesim obseruari suo ordine deberi / nō ignorem /
poetas sua hedera cingendos / nequaquā inficioz. Verū cū
in ora venerit oīm / quosdā adeo se impudēter / sua poesi
efferre: vt theologie locū preripere p̄tendāt theologoz nul
licedere / sed laceffere potius / ac p̄bris / vel publico citēo
afficere. Hinc bonoz rogatu cōmilitonū / qđ p̄ ocū potui
celeriter p̄ virili cō feci. In lucē quippe duxi / quo loco ex
Aristotelica subalternacōe artiū queq; locata / nec pulsa
cedat / nec anteferri supiori facultati iure moliat. Quocir
ca et declamatores qđ nrōs p̄monitos velim / ne quoad iu
uēturi p̄gruat / pudicas comodaq; / nō min⁹ qđ comptas
poetar: nequaquā lasciuuisculozū sentētias / aliquaten⁹ in
cōmune donandas / intercōcionandū cohibeāt. Poeta qđ
aut maledictē laceffere / aut lasciuā facere adolescentiā cō
tineat. Sic quisq; suis p̄tent⁹ metis / dum poeta efferre se
theologis desinat / declamatozq; minus oportuna sesqui
pedalia tñ vba p̄icere caueat. Futurū ē vt quantū theori
ce nihil cōferat / tñ theologie declamatorie / poesīs verba
vel historias / et ecōtra poesi summa facultas / sententias
sanas / quiete tranquilleq; ministret. Hec habui / vir cla
rissime / que aduers⁹ hoies / sacerrimā theologiā eiusq; p̄
fessores impudice dedecorantes per ocū / qđ celerrime cōie
ci / nō quo poesim aut lacerarem: aut man⁹ cū poeta teme
re cōferrē / qđ mei nec instituti erit / nec fuit certe vnq; / s̄
quo intelligāt vnīuersi ita poesim aliasq; hūanit⁹ inuētās
artes efferendas / vt nulla se sacre anteferat theologie / s̄
patronā herēat atq; architectonicā obseruet. Que tibi
Bonarum artium ac theologie declamatorieq; theologie de
fensori strenuissimo / ob signavi / dū meliori⁹ afficere po
tero. Vale igitur felix ac pro Conrado tuo Christi oracu
la consule rogaq;.

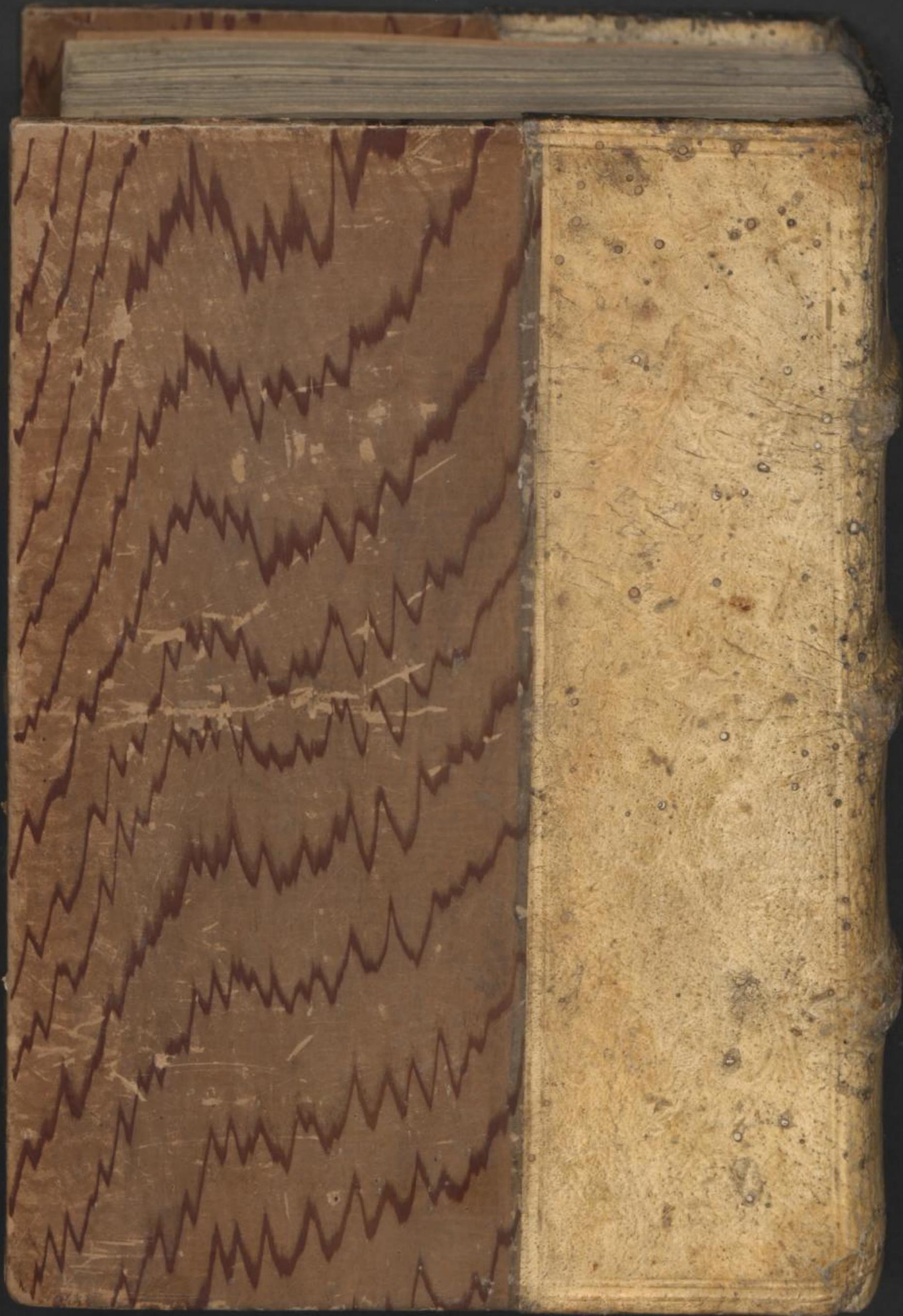
*Poeta
Promissus amplexibus + p̄cipue
datus vobis*

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

Fragment of text from the adjacent page on the right, including some large letters and numbers.

Kong. kup.: M. Gens - Julianska Fdk w PKZS (2018/1)

238

17.

238

17

¶ In hoc libro videtur quod in parte theologie subdit
pro parte theologie continetur in parte theologie
habet in parte theologie continetur in parte theologie
videtur quod in parte theologie continetur in parte theologie
revelatibus habitibus architectonicam descripsit. ac nos
sunt in parte theologie continetur in parte theologie
ordinatio in parte theologie continetur in parte theologie
totum illi intellectuali habitu eripere monarchiam. Egre
id passos audio quosdam ac (viti de Hanibale aiunt) to
to terrarum orbe hostem tam sancte quesuisse sententia.
mussitare denique et spargere voces in vulgum ambigu-
as. indignum facinus: iniquam rem machinatum me / qui
tantum theologie tribuam / quantum nec velit nec metipso
agnoscat. Ex quo perire conitio / cur theologico minus
deferatur fastigio: et cur tam salubri studio non inhietur /
ab his etiam qui ceteris rebus vacui / non nisi in horis di-
numerandis toto sunt die occupati. visum ergo fuit / nunc
quoque pro lectionis future initio / aliquid theologie com-
mendationis in medium adducere / quo et obiecta profuturam:
et reiterata laude nostram patronam commendarem: ac cum
ceteris adhuc artibus anteponebam comprobarem. Id autem
quod vel ex scibilis natura / vel vlla scientie via ordinaria:
nisi ex obiecti eius conditione / commodius fiat non acci-
pio. In primis cum hi omnes qui in ea exploranda occu-
pati sunt et fuerunt: quibusque iniqua videtur theologie
super cunctas artes inducta monarchia / analetica rui mi-
nus periti sunt demonstrationum / quibus intellectuales
ipsi habitus quomodo coordinari mutuo debeant habi-
de precipitur: quod hoc ipso apertius est / quo in te tam
clara utpote theologica cminencia tumultuant: errant:
offenduntur. Itaque una eis dicitur via relicta est / qua
ex obiecti nobilitate dignior: et observabilior habitus quis-
piam diiudicatur. Hac igitur incessuri via / ex ipsa christi

et ex illis suis cuiusdam seculi de palatino comite regis arcis
 paradisi se custodiam credi videri degenere in glo uia: et de
 .vis. euoluit. Et non pauca dicantur Incurres vicium virtu
 et apud adit ad am primum eie cur flammis hunc gladius
 fuit ergo naqua de uaigno obtemperat sed utrosque nunciat
 ad adam naturam generosi simas: cetera ad illa in perpetuis
 etiam nobilitatis insignijs conspicuos percauit. Peritum de
 dicitur qd demerit cuius si casto perditur piam hunc de angeli
 de ore auro sed a illi mi serua. Ad uerum hunc redire si uideri
 qui uirtut. a nobilitate uicia per originis nobilitatis causas as
 signauit. Cum inquit. Aliud genus et plaudis strepitio. Si
 primordia adeste: aucto rōq; deū specteris qd nullus degenerat
 sup aeterni uicij peiora fouens pro pām deserat ortum. Et
 neq; id facti degenera ssa spulca putant ad p postuit a dū qd
 p amalis anela aggrandol. Quicquid adhuc d uiginti uis
 sid: qd tamen nihil non inestatum reliquit. nō dicit satis
 edrammāto somniabat. homicidio et actuali crimine di
 pnis in fecit. hūc qd. Gaym frater fratrem in te facit: ar eo
 d p am sabblo la dco: ubi qm fuit tuus Aus the baget et que
 stus: apud ac mendacio facinus pessimum exa sperant tae
 se parricidij crimine paceritē supingerent pū auicacionē
 pulcomagio qd originali libe p puerio iet degeneratō ac abie
 etū effect. Unde nō iūriam nō solū uti pccens sup para
 diso eie crua: anisse uicis suburbanis sed uelut de re tota
 molētus er agricolā barbaris efficitur qui in certis sedib
 ubi ssa gentium uagaretur. Semante in certa pater: et fili
 us ipse: exemplum dederit sup crescenti dicitur qd labi q
 contagione uicia serperent in posteriores: et qd plures
 supri essent nepotes: eo ampliores crimen ipsi in re noua
 inestaret. Ad eo de simul qm hominam in multiplicatōe
 uicia pullularent: et cū uis dicitur ex pullulatio ne inia tūctas
 tū nacta in precipiti starent: omne humanū ita in uadent
 tis genus: et ryma etiam in tra pccordia hereret ut non
 uerbis: aut cuius foripe eradi possint: sed nec satis ferro huc

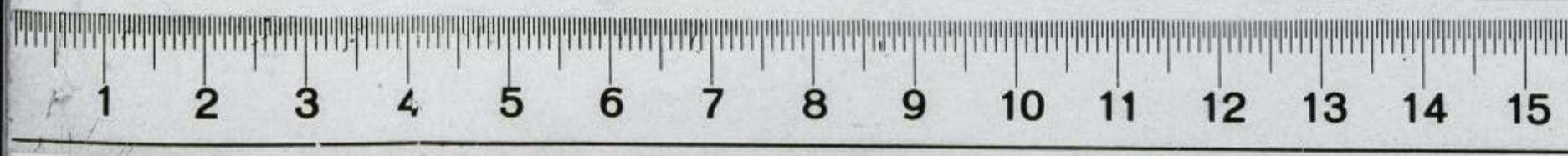
.d. dionis
dis .29. secūdi

Moedif idos
3. de psolatioe

.q. dionis
Genesis .4.

.21. dionis

.o s. jio rē
nō nō pccō

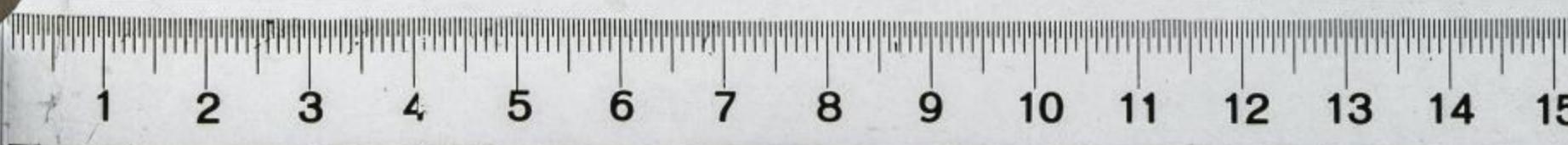
manum operi adigis / et manum primo mouens / sequit in
 instrumentū cogit / ac sic manus motione / instrumenti dire
 ctione / illudipm. efficit in materia sua arti subiecta / ut
 sic ipa materia forma suscipiat ea educta / nō quidē manū
 nec instrumentū similitudinē sed ydes quā. In mente sua artē
 fieri gerit effigiem potit tenentē / cui ydes directioe manus
 artificis et instrumentum mouent / ac sub illa ydea / velut
 sub exemplari regula quodā. osum sursumq. ducunt / ad hu
 iusmodi formā potit / q. alterā in materia subiectā inducitiō
 aiē. nec denigant / instrumentū lapsa op. artificis. aliter
 q. si erigebat ydea. p. ducit effigiem / sic de motu cibus de
 hiū. credim. fore existimandū / ut potit q. probaberes in suis
 motib. omnium rerū formis / p. imperiū intellectū / celū. velut
 q. d. instrumentū suū efficitur inducē / mo in r. celis. cōna
 turā / quibus sic motus / virtutes cognū. celestū. / actiua in
 elementis se ubi acta passiuā. viuānt / et sic formas etiam
 latentes / ac in potitū. p. dunt res / quibus ante q. grāvida
 mudi. elementa. / nō p. actiua / p. motū. celestū. facta sunt
 / vnde effectū. naturalē. in se p. dunt nō quidē. assimilati
 celestū. figurā. actiua / cum nō. p. virtutes. actiua. de. neq. tenes
 p. dunt in. ethere. seruo. / ut ad. eor. cōplac. hęc. animā. a
 celestū. aut. q. nō. p. actiua. naturalis. proles. effigiem. sed
 potit. motū. in. specie. / sine. formis. motū. eor. imp. hęc.
 res. natura. p. ducit. assimilant. / salū. nō. homin. / assimilati
 lo. q. quā. effectū. quilibet. particularis. agentis. suo. particulari
 ad. equat. / assimilati. quoniam. in. se. effigies. / omnis. a. for
 ma. motū. cum. particularis. effectū. sine. materia. / quas. for
 mas. p. rerū. varietas. / quas. motū. in. motū. / ut. sepe
 dixim. / In. p. hęc. sua. p. dunt. nō. in. impressas. / quo. si. cō
 quido. p. stare. potit. / q. quilibet. quō. scō. motū. in. formis
 in. materia. / forma. rerū. materialū. dunt. in. potit. in
 istis. in. p. hęc. / ut. sic. et. aristotelic. p. sententia. sententia. dunt
 factū. / sibi. sibi. fieri. / in. natura. / factū. / que
 admodū. ea. q. ex. p. hęc. / dunt. facta. / et. cōmēta. / tō. sententia

Applicat exem
 plum ad motū
 onem motū

In in dunt
 quibus in dunt
 tunc

Septimo et 12
 metaphisice.

31

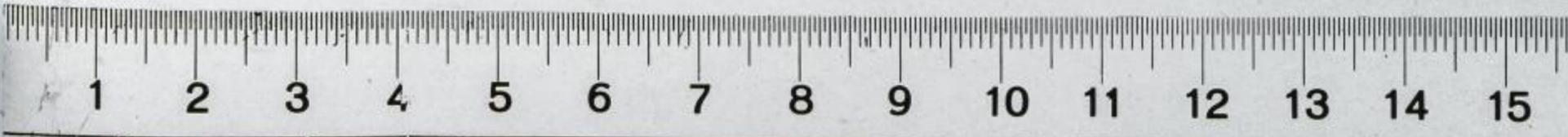

superbilitatem formam: nec id (ut plato existimat) formis
esse quantum separare / p sua immobilitate unam tandemq
formam su exercere: necesse oportet assuetate celestia corpa
tunc modo esse / que sua et presentia et absentia id est maiora
necessitate cessu influentia / omne illam in naturalibus for
mibus causant varietate: adeo quidem ut quodcumq agens p
tulerit in istis inferioribus generet / id moveat ad spectand
formam in dca celestibus ubi p se dca par instrumentu dca (ut ad
nostra in eadem sententia de motu quationibus) cum vel
augustinus referret / et sic q corpa regantur a deo p spualia cro
struunt / et in hoc corpa ipa creata / omnia precipua sint celestia
construere oportebit / impiantia celestia corpa p spuales mo
tiones administrant / ea quibz suo motu voluere circūgita
ri / ac deinde cum nihil sit inferioru corpa impedica / qd no est
celestis motus / causet agitationes / ut et dicitur ille dionisi
insignat cum dicit / qd solis radii / ad generationem sensibilita
corpa confert / ad vitam ipa movet / nutre ducat et pficit
consequi in dca videt omnia natura / ite constantia elemē
ta mētra / ut generabilia / animalia / suscitata / fouet / et am
plificata motu magis in inferioribus celestia corpa dca quoniam
quocumq dca te assuetate potest / dca pmit sub celestia /
que natura dca se pducunt naturalibus / ut in dca / p mo
tione ipas fieri sub dca / ubi motus / et astrorum
fluxibus / p pto his p mortuibus / et celorum motibus / velut
naturalibus / et secundariis sub deo / dca / de potentia que
lata in elemēta mundi in actu pducant / et simul / dca / na
turalium reru seminaria / ut dicitur ille Gregorius in q dca nihil
in hoc visibili mundo nisi pmissibilem creaturam disponi
posse affirmat / et ipa dca Augustinus / Unamquamq
rem visibilem in hoc mundo angelus sibi hō ppositam custodia
lata / Caput decimum in quo pparticularitudo
motus dca / motus celis / motus collata bnficia /
motus dca / dca ergo haru ministerio motu / hōbis sub
dca / dca / dca quoniam / dca / dca / dca

Octavo super
Genesim
capitulum 11
et 12

Dionysius ca.
4. de divinis
nomnibus.

4. dialogo:ii.
In libro 83.
questionum.

innumereabilibus piscibus pueret alimōti copia subūmītra
quid panthoria oris pētrēta fuluī auti pondere prestabi
lino / quid Schlesia crassia / quid bohemīa glebe obertare
ac dimēdibilis generē referit / quid austriacū regione deniq
cū hīro thēnoq; heluētis bacho celebratū / quid thoringi
a salidicēq; fernūq; / quid misna pater reliqua hūano vsu
oportuna / quoz nullo pētra deficiū omīgenis mīneris ar
gento cupro / calthe stanno ac plumbo exquisitius / argento
inq; q; effoditudo nulla sub celo regio fortunatio / virgaliq;
copiosior / quippe cū plerūq; octo cubitoz effossa tellure it
in lucem argenti mīne se pandat / ut hīs liquet quōd terribi
lem quem dicit mōntē indies susfrandi gravitā caueat in
pseudū / qui etiā ex insune sortis hominib; ad milia dēca
eoz triginta semestri vel opesunt dicit / taceo vīdos fran
cōnes / et qui sub frigidō ari siccōa legūt hīc mīne in siluis
nobiles sūdos / dēnt; cūmbos cū noīcū ac cum vīdēti
cū a hēsinōa nūsonas cū siculis / ac mollissimā celo cam
paniam / pater illi de finis ac aduicū mavis pberē
omīnī plantā cōtē dēnt; calcos bocha uosq; cū pēgemūis
gallis / mīreabili et diuerso dono sigillatim ex celi impresio
nib; aditū abundātes mīne q; reliqua / que quisquis p
tūis in oīs ita aliq; solo abundare et noscēt sēnt; / nōne
hēc omīa dāta mīne cōtē mōntē cū celi beneficio p orbim
pūm; / ac solū dēca / in mōntes sunt collata / taceo tamē
in plāta frigidisq; dēnt; generis fructū varietatē / et
animantū hēdapatib; mīneq; diuersitatē / cō hēim etiā
cōpales diuersissimōs figurat / quib; hī bipedes alij mo
nopedes alij laris quib; / alij pōtēntis pter solūm labis
quo innumereabilib; alijs distinctionibus / sē in diuersa
mōnti climatibus p sēnt; / ptereo flumina cū fontibus
nīentes cū vallis hēntes varietate multiplicatis / ut illine
sque ferruginez hūc alse / illine cerne / alie pondice / alie
dērose / hē bēumīnose / et diuersi generis mīnerasū gustū
cū tanq; offēdunt; transeo tot; subterranosq; cavernarū

non possunt alio sine religioſis moderare habenas quin ſos
ſan p̄cipites / bonis exēpl̄ paulisp̄ ad ſacrificia circuitus
celi exhibēda puoluerēt: i irritamētū z puocationē celeſtē
ſummi maximiq; dei / dūtaxat ſumma laetia honorādi z ad
orādi cui ſit gl̄ia q̄ ē clara cū laude noticia n̄re et penniter .

¶ Optato tandem operis calce poſitus: candide lector: z
id te vnum iterum atq; iterum commonitum velim animo
penſites / philoſophie locos / quibus de nobilium celi anī
marum et orbium motricum condicione agitur / inter oīm
difficillimos / vel Aſtorellico Commentatore / eſſe deſig
natos: ita vt in duodecimo prime philoſophie dicere non
erubuerit Auerrois: illic lapſ⁹ fuiſſe ſapientū vbi de moto
ris z motus diſpoſitōe / conari fuerint p̄ſeruari: im̄p̄nis
cum hec ip̄a que nature ſunt liquidiffima / nobis nō niſi ce
cutientibus obrutibus obuēniat complectenda Que ſi ani
mo reuolueris / ſacili veniam me aſſecutum cōfido / ſi plu
ra in hoc ope / ancepiti lance indiſcreta ſuſpenderim / opi
nionum narratione contentus: Si etiam plurima / velus
viribus ſuperiora declinauerim Ac aliorum adiecti ſenten
tijs / plus externis animinuculis q̄ meis tantam arcem con
ſcendere ephippijs p̄tenderim: qui neq; dubitē multos eſſe
et auctoritate et litteris longe maiores / ſe auditores q̄ tan
te difficultate doctores p̄ſiteri mallētes: quoz me nequa q̄
eximēs ſentētie: errari neglectiq; veniā / bñ aſit dicit grās
deo optimo maximoq; perſolui hortor ac rogo .

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15

**Apologética ou Sacra
logia de Beneditino. Nouvelles
des uns et des autres**

[Faint, mostly illegible printed text, likely bleed-through from the reverse side of the page. Some words like 'Apologética' and 'Sacra' are visible.]

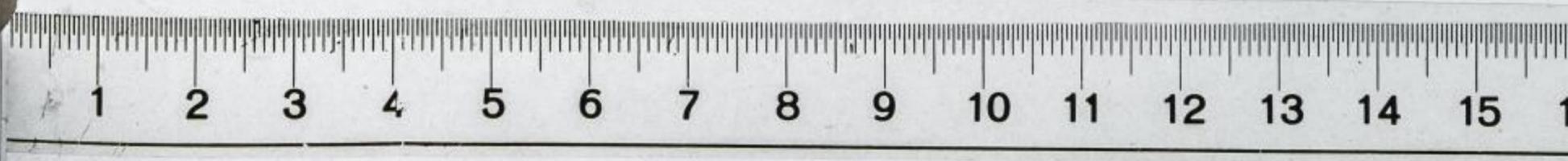
[Handwritten notes in a cursive script, possibly Latin or French, located at the top right of the page.]

[Handwritten notes in a cursive script, continuing from the top right section.]

[Handwritten notes in a cursive script, located at the bottom right of the page.]

1153,4

Sed de his hactenus / sciam quid persumunt in iis pro
dentem in iis / theologiam / omnium primam esse. Sed ve
notissima uentur quod est et uoluntatem / sophiam uenit / fuit
ad quod omnium se in unum genus reducant / fatetur oportet
quicquid dicitur / quod quippe primo finis est / splendorem cla
ritate pulcherrime / prospiciens. Dissertat illud scriptum
omninoquit. Gloria est in excelsis / prope se / sapientia / de factis
h. uidentur ab his qui quaerunt eam. Quocirca et sapientia so
rum dilectissimam saluantes omnium speciem / quidam uenit
fuit lumina in / et si sed / loco finis / in uicem alii / et candor
is si puritate. Eadem de re / pe / h. et / et / spectu
lū sine macula / dicitur / ad / facit / in / quod / ita / de / dicitur
de / p / in / ca / et / dicitur / e / in / pulch / et / i / dicitur / in / ca / et / h. uenit
nas / et / s / in / uenit / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur
dulcoris / uenit / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur
quicquid / sicut / me / uenit / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur
tus / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur
liber / est / quod / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur
h. uenit / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur
i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur
p / et / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur
et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur
r / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur
t / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur
u / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur
s / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur
r / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur
o / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur
n / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur
m / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur
l / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur
k / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur
j / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur
i / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur
h / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur
g / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur
f / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur
e / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur
d / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur
c / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur
b / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur
a / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur / in / dicitur / et / s / i / dicitur

Quia habitum
scientiarum
omni finis sit
sacrae theologi
a et consumma
tio.

Sapientie. 6

Sapientie. 7

Ecclesia. 24

Ecclesia. 24

Despicit se facta

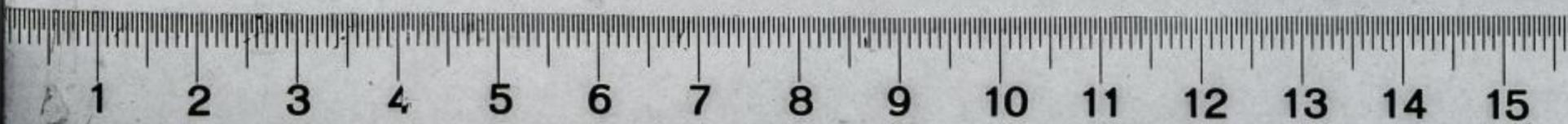
firmus totum pyramis

etiam in...

S. J. P. Ad Musas et poeticen a. M. Meller
stadteducali physico Artium et medicine docto-
re: renovatas: Congratulatio

Gaudete o redices pariter speretq; sorores
Gaudia non vobis dissimulare licet
Impiis letos Augusta poetica vultus
Profer: et ambrosias o rediuvna comas:
Ecce cucullatus: gravis: ampullosus et asper
Et mordax: tetricus: hispidulusq; sopus
Qui pridē Isthmiacas se dispulisse sorores
Te quoq; cū toto iactat abijisse choro
Pellitur ipse procul totoq; fugatur ab orbe
Cogitur et mucro pulvere adire larem
Lucifugas inter blattas: tineasq; vagantes
Rumpitur: attritē dentibus atq; fremit
Dum coleris: dumq; effereris: veneraris vbiq;
Dumq; sedes alto: aspicienda throno
Circumfusa tuis circūstipataq; musis
Et phebo auratā percussente lyram
Dumq; serenatā fulvo diademate frontem
Et cingis varijs tpa flava rosis
Usq; dolet tantos sese tibi adimere honores
Vel saltē antiquū non potuisse decus.
At tua q; totū vigeat mō fama p orbē
Uz q; iterū a siluis iā revocata nites
Uz quoq; non solitū murmur: maiusq; susurrū
Nascitur: et maius nomen vbiq; tibi
Hoc fecit docti non terrena Musa Polychē
Hoc fecit dñi: sedula cura mei

nos in Germaninis Buschius Pasiphilus q̄ uos
et: or Martinus Mellerstadius Polichio C. 100
nos e ducali physico: Salute Plinia dicit: 100 q̄
tuone: 100 q̄ animon amia d̄noup 0: 2. 100 q̄
100 q̄ 100 q̄ 100 q̄ 100 q̄ 100 q̄ 100 q̄
aidop m̄stio Mellerstadi in ipso carnispanti vel
100 q̄ 100 q̄ 100 q̄ 100 q̄ 100 q̄ 100 q̄
mibi fuit ut pre illo omnes festinatates: lusus: sales et
tempore accomodatos mihi fecerim. Delectavit me
statim titulus delectavit adhuc magis eruditio tua
cū legerem: Ita sermo lacrimis abscissus et castigatus
Videras ego multo ante hunc apologetica opus ad
barbare in potestas compilata. Et ob id semp̄ aliq̄
talexquale abstinentia prophete d̄no q̄ scienter con-
flatus est expectabas. Unde et facili potes conijcere
q̄ gratia mihi tua hec editio fuerit: q̄ in eunda etia
cum ex tua bonas omnis artes adolente officina ad
me puenit. Sed de isto tuo theologo ut mea quoq̄
sententia teneas opus est mihi longiuscula ac pens
et norme tere epistola. Vbi enim omnes populo ostend
cant q̄ d̄ cuiusq̄ artis est ibi iste mera assimilata inep
tiam excusorem se omnibus eppari hos cupientibus
efficaciter eprobat. Videt a cunctis ip̄ damissimos
hallucinatores singulas preferas tamen ali illis quibus
potissimum se gratificari arbitrat hoc est a theologo
satis. Qui p̄ta de honore ab eod̄no de sp̄ d̄alio cre
dere cogit defensaz vel laudat̄ theologiam graviter
atq̄ indigne p̄d̄at. Quis enim hereticus a neda ca
tholica) ad deo creans d̄nq̄ aut tameratus fuit qui
assentiret evangelii chusti q̄ d̄ p̄ concione fidelium
et terra curip̄ dies umbra esse et tenebris. Vir tempe
rante sibi credo q̄ non etia addidit latras esse. Con
tendit quoq̄ et ip̄ summa stulticia ad firmere nō p̄ci
clit. p̄ metro animaveris p̄ph̄as: sic d̄ d̄ acina

Evangelium malza 9 cantos

Illusterrimis Saronie Ducibus
 Conradus Wimpine post debitas
 observantiam. Orationes in christi-
 ano deo.

Non mea culpa nec meis comerit. Illusterrimi prin-
 cipes ad prentissime gratie vestre numina summi-
 lacomisi auctore. Pertrahor
 Qui nihil de viro male merui. Nec cuius me insinu-
 lat. Doctos portas scriptis meis vsptiam conrectavi.
 Sed fuisse quenda (ipse scius est) qui res christiane reli-
 gionis sacerrimas leuibis nugis ac salibus inspergere
 nris sacretheologie caput. o. ginem fundamentu. et
 fontem ipsam poerticam insulueret. Diuino verbi de-
 clamatores p. uatim publice cochinus ronchis in
 lectaretur. Et in id ignominie genus exquisitis carili-
 nibus adhuc sup. extantibus. tota vrb. incessaret. Ad
 versus hunc. q. rem indigna neminem christiani nomi-
 nis poeta probaturu. considerem. hortatu quorundam
 diuini verbi declamatoru. apologum defensoru. q. totu
 sine connect. Clara vel voce in eo. prestatus. ac opere
 protestationem prorsus insecutus. nollem. nec huma-
 nas literas. aut ear. studiosos. vilo pacto labefactare
 maledictis ledere. aut p. no. variis vllate. obuer-
 Confusus hinc neminem christiam sanguinis homines
 si. mentis compos esset. tam sancto insitento replica-
 turum. Quia etiam si forte. ut imperite. si semper au-
 datio. est temeritas. et idotis aliquis. molitrus ice-
 infidias. minime tamen id. de Lacomisi auctore. con-
 uecilem. quem in his erroru. latebris. non disquiretem.
 Nec p. ingravescenti etate. tot hugalia meditari putare.
 Sapposius medicis. si qua. didicisset. medica tractare.
 Inuere. et his fama. fides. querere.

Hom. Quas
 m. d. n. s. m.
 u. d. n. s. m.

Theolo.
 m. d. n. s. m.
 m. d. n. s. m.
 m. d. n. s. m.

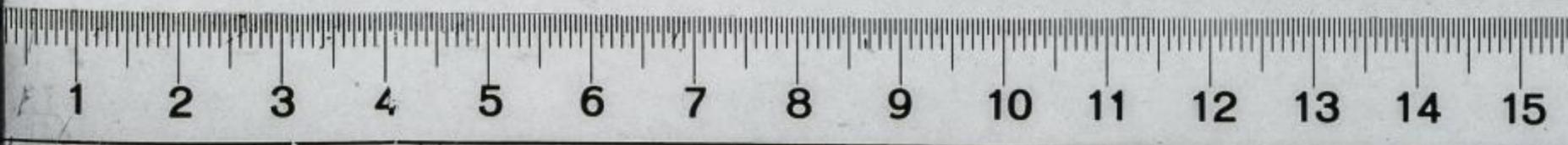
m. d. n. s. m.
 m. d. n. s. m.
 m. d. n. s. m.
 m. d. n. s. m.
 m. d. n. s. m.
 m. d. n. s. m.

m. d. n. s. m.
 m. d. n. s. m.

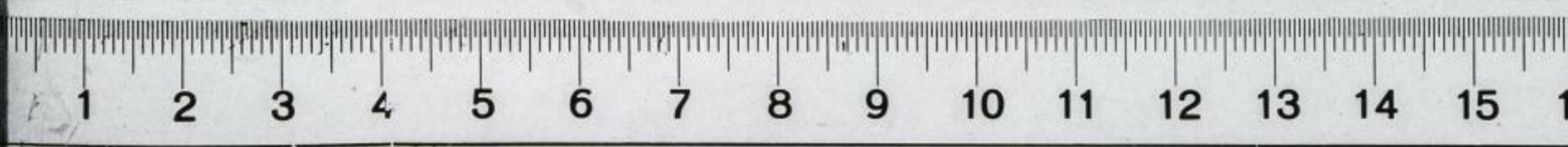

	Sunt autem arduae quibus	81
	siu theologiae profecto periculo	71
	sup percaidol: no mensili qumaxime	
	memorable posteritati debet: hifi	81
	W: qd a paxim verborum posuit	
	partim in manu vehimantia in	91
	prohibita quibus in theologia	
	ad doctores in necessario tractat	91
	omninoq in qum: in polo: et aliquid	91
1	Sacrae theologiae Caput est: Dispositio	12
	ad hunc autem in qum: et aliquid	
2	Sacrae theologiae fundamentum est: in po	12
	et in qum: hinc in qum: et aliquid	
3	Sacrae theologiae origo est: in po	12
4	Sacrae theologiae fons est: in po	12
5	Sacrae theologiae fons est: in po	12
	ca humanis inuenta: in po	
6	in Sacrae theologiae pum: in po	12
	et in qum: humanis inuenta: in po	
7	in Sacrae theologiae: non recte dicitur: in po	12
	et in qum: humanis inuenta: in po	
8	Theologiae: in po	12
	et in qum: humanis inuenta: in po	
9	Sacrae theologiae nomen est: in po	12
	et in qum: humanis inuenta: in po	
10	Deus est mentitus dum dicit: in po	12
	et in qum: humanis inuenta: in po	
11	David est mentitus dum dicit: in po	12
	et in qum: humanis inuenta: in po	
12	Psalmistae mentitus est dum dicit: in po	12
	et in qum: humanis inuenta: in po	
14	Figurae propheticae omnes possunt	12
	et in qum: humanis inuenta: in po	
15	Insani hominis est querere quomodo	12

35	Scientia theologie non videtur via nec cōpositiva nec resolutiva.	27
36	Scientia theologie non videtur via or- dinaria diffinitiva	27
37	Scientia sacre theologie nihil est ordi- nata q̄ poetica	27
38	Si theologia videtur ordine docendi non esset assensiva	
39	Demonstrare et scientificè procedere in theologia non compatitur assensum	27
40	Theologia p̄ hecatis et p̄ actibus harū no esse antiquiorem omnī generis sapi- entia contra Augustinū	20
41	In his exemplo Augustinus nihil proba- re Error	27
42	Non credere Augustino de antiquitate theologie et diuine sapientie	28
43	Problemata est t̄gens terminatio An theologia sit preferenda poetica.	27
44	Aliud ponere fundamentū scripte aliud non scripte theologie	20
45	Aliud caput querere scripte aliud non scripte.	10
46	Aliam querere scripte originem et non scripta.	20
47	Aliam vtriusq̄ fontem querere	
48	Similitate ad disputandum de diverso fonte vtriusq̄ theologie	20
49	In theologia aliud caput esse aliud nobilius esse	20
50	In theologia fundamentū ignobilius putare fundatū	20
51	Subiicere An theologia inspirata et in- genita sit p̄ior poetica	20

**Oratio habita ad
Reuerēdissimū i chri-**

sto patrem et dñm. dñm Raymundū Tienū
sancte Marienone presbiter Cardinalē Gur-
gensē et Legatū. In presentia universita-
tis Studii et plebis Lipsensis: per magistrū
Conradū Wimpine de Sagis sacre theologie
professorem.

St. H. 1625

St. H. 1625

8

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15